demà

LLIGA COMUNISTA REVOLUCIONÀRIA — PAÏSOS CATALANS, 21 FEBRER 1991

EL NOU ORDRE INTERNACIONAL...

Els EUA ja estan demostrant que serà a partir d'ara el "nou ordre internacional". Si l'"antic ordre" ja era un fàstic, la guerra del Golf està superant les previsions dels més pessimistes. Terror internacional. Nou o vell, és més exacte.

La falca

Una de les moltes conseqüències d'aquesta barbàrie bèl.lica és l'increment de la xenofòbia antiàrab. Fa poc, cap a finals de gener, el Ministeri de l'Interior del Govern espanyol va enviar una circular a moltes empreses. El motiu: prevenció d'atemptats terroristes. Es demanava a les empreses, entre d'altres moltes coses, que col.laboressin en el "control de les persones d'ètnia àrab".

El motiu és que s'"intueix" que "elements terroristes, més o menys afins a l'àmbit de l'Iraq (subratllem la gran precisió: "més o menys", "àmbit de l'Iraq") poden amenaçar els interessos de països de la CEE més o menys implicats en el conflicte" (insistim: "més o menys"). Segueix dient la circular: "i molt especialment sobre interessos d'EUA, britànics o israelians".

El perfil del possible terrorista, segons el Ministeri de l'Interior, podria ser:

*Arab, sobre 30/35 anys.

*Home o dona, indistintament, fins i tot amb nens.

*No mal vestit necessàriament.

*Passaport de l'Iraq, de Marroc, d'Algèria, de Tunícia, de Síria o de Jordània.

*Atenció amb les maletes: poden portar explosius.

No creiem que tot això mereixi gaires comentaris addicionals: parla per sí sol.

A dins:

Nº 70 Any XV
100 ptes./ 5 f.f.

Segon Congrés de SOS Racisme

La idea de crear una associació contra el racisme era, i és, molt bona. El fet de sorgir abans de la constitució d'una formació política de dretes en tom a aquest tema és un avantatge considerable.

Darrerament hi ha hagut un seguit d'avenços en els seus plantejaments. Segons les paraules d'una de les resolucions, quan SOS va néixer fa dos anys "el nostre treball era sobre tot de caràcter preventiu ... Avui, malauradament, ja no n'hi prou amb prevenir."

En aquest sentit SOS ha anat prenent cada cop més seriosament la lluita contra un dels elements que està en la base de la major part dels problemes de la gent immigrant: La Llei d'Estrangeria i els diversos reglaments que l'interpreten. Al principi no s'havia definit sobre el tema.

Igualment, sosté la campanya de Catalunya Solidària amb els Immigrants Estrangers per una regularització àmplia de la gent ja present en el país, malgrat que la proposta concreta de regularització sigui una mica tímida.

També caldria considerar com a positiu el seu possicionament contra la Guerra del Golf tant des del punt de vista de la població civil a l'Orient Mitjà, víctima de la barbàrie imperialista com pels aires anti-àrabs que hi van associats i que tenen conseqüències perniscioses per als immigrants aquí.

Tot amb tot, SOS Racisme pateix greus insuficiències. Es van inscriure al Congrés 79 "delegats" i "delegades". Però no havien estat triats per ningú. Eren simplement els socis i sòcies que s'hi havien presentat.

En aquestes circumstàncies aquest número s'ha de valorar com a molt baix. A sobre, el nombre de gent participant en les diferents votacions no va arribar en cap moment a les 50 persones.

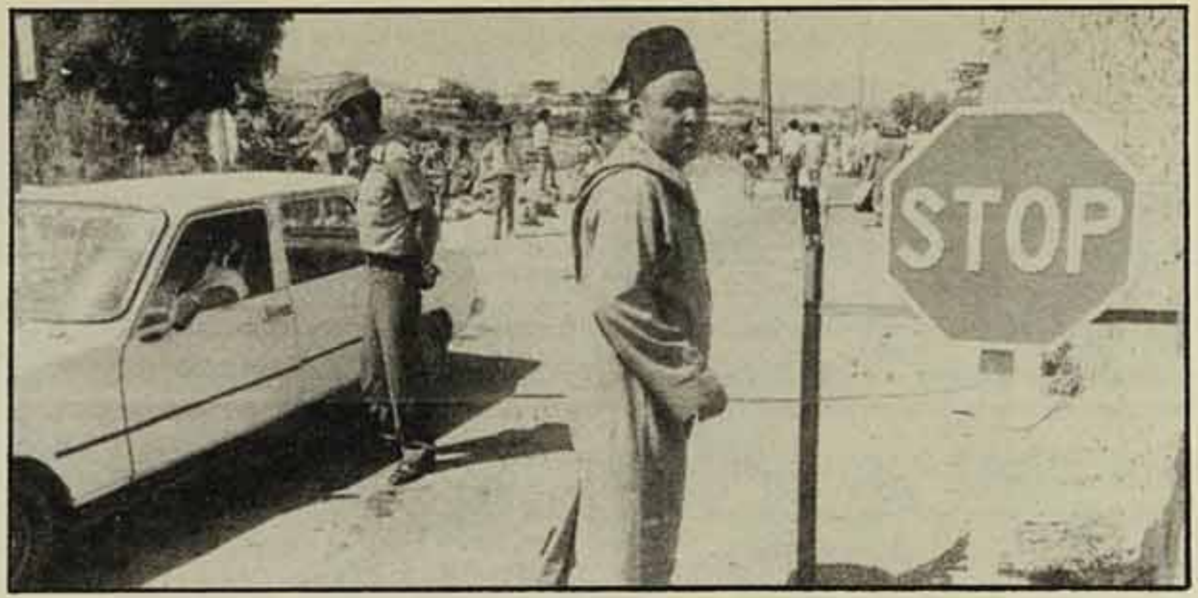
Més important encara és la situació interna. Una de les ponències presentades al Congrés afirma que "els mètodes de treball haurien d'ésser democràtics, participatius i oberts" i des del primer moment tothom ha parlat sempre del pluralisme, la tolerància, el respecte i la comprensió. En el Congrés, però, la gent que portava des del Congrés anterior criticant el fet que alguns d'aquests preceptes no es duien a la pràctica, ha estat escombrat de la Comissió Nacional.

Per a l'elecció d'aquesta hi havia una llista de 32 noms, dels quals s'havien d'escollir 30. "Casualment", els dos únics noms que van quedar fora van ésser els de la gent "dissident", una persona del MCC i una de la Lliga.

L'afany d'un nucli del PSUC (no pas tota la gent del PSUC) de foragitar la gent que els feia nosa, fins i tot quan disposen d'una majoria aclaparadora, ben podria comprometre el futur de SOS Racisme.

Aquesta actitud, que contradiu les seves paraules sobre el pluralisme i les diferències, es tan més reprensible que pot minvar la capacitat de SOS per combatre eficaçment el racisme i la xenofòbia.

Un SOS fort segueix fent molta falta.

Dos dirigents de CCOO a la presó

A mitjans de febrer varen ser empresonats els companys Manuel Martín i José Estrada, dirigents de les CCOO de Tarragona. Els motius es remunten a uns esdeveniments de l'any 83. Tal com dèiem en un comunicat de premsa de la Lliga i l'MCC, "tenir empresonats dos dirigents de la principal organització obrera de Catalunya, CCOO, diu més que mil paraules del règim que ho fa possible."

Els nostres partits han enviat uns quants llibres i alguns exemplars de la nostra premsa als companys Estrada i Martín. Esperem que quan surtin aquestes línies estiguin al carrer o molt a punt de sortir de la garjola.

Acabem la campanya

El 28 de febrer acaba la campanya de subscripcions a la nostra premsa. És a dir, ens queden molt pocs dies.

Segons les nostres dades, variables d'un dia a l'altre afortunadament, estem al voltant del 70% de l'objectiu que ens havíem fixat pel conjunt dels PPCC.

Poc, molt poc. Si no ens afanyem, i queda una setmana molt bona encara, no haurem aconseguit l'objectiu. I no seria bo...

demà

Edita:
LLIGA COMUNISTA REVOLUCIONARIA
Quarta Internacional

Dip. Leg. Nº B-7328-1977
Impremta: Publiagraf
Redacció i Administració:
C/Aribau, 16, pral. 2ª
-08011-Barcelona

Ens trobareu a:

Barcelona: Aribau, 16-pral-2ª -08011
Tel. 302.60.90
València: Palai, 21, 1-1 -46007-
Tel. 351.69.50
Perpinyà: Aragó, 27. _66000
Illes: Sant Joan, 4 Binisali

El 23-F, deu anys desprès

Ja fa deu anys de l'intent de cop militar protagonitzat, a nivell públic, pels Milans, Armadas i Tejeros. Deu anys en els que se'ns voldria haver fet esborrar la memòria. Tots els inculpats, amb l'excepció de Tejero, són en llibertat. Tejero mateix és possible que surti al carrer en pocs dies. Bona part dels protagonistes directes resten a l'exèrcit (i segurament ara demanen una major implicació en la guerra del Golf), amb millors càrrecs, millor sou i millor material al seu abast.

La gestió d'en Narcís Serra ha aconseguit silenciar el soroll de sabres habitual en els primers anys de la transició, però aquest silenciament s'ha aconseguit sobre la base d'unes fortes concessions a la cúpula militar, de les quals la ratificació de la pertinença a l'OTAN, n'és únicament una petita mostra.

L'exèrcit, com ha demostrat recentment el cas de les declaracions bel.licistes de l'almirall en cap de la zona del cantàbric José López de Arenosa, resta com un dels poders essencials de l'estat amb el que cal comptar. I en Narcís hi compta força! Com també el creixement del moviment antimilitarista, de l'insubmissió i de la deserció indiquen la manera com el poble hi compte.

Aquests deu anys han estat els anys de l'involució autonòmica des del poder. La LOAPA primer i els retalls desprès, mostren com es pren l'exèrcit la seva missió constitucional de salvaguarda de "la unidad de España".

A més de l'OTAN, aquest és també un dels resultats del 23-F, dels acords i pactes secrets existents dins del règim actual entre les forces polítiques del sistema i les seves forces armades.

El propi Juan Carlos, aquest rei que ens han volgut vendre com a defensor de la democràcia per haver-se negat a secundar l'intentona colpista, manté lligams regulars amb els comandaments militars. Aquestes últimes setmanes s'ha estat entrevistant amb els caps dels tres exèrcits passant pel damunt de les competències del ministeri de Defensa. Es clar, Juan Carlos és també cap de les Forces Armades! Però en qualsevol cas resulta difícil deslligar aquestes entrevistes del monarca del malestar existent en la jerarquia militar per l'abast de les mobilitzacions pacifistes.

Deu anys desprès del 23-F, tot el que va revelar l'intent de cop, resta pendent. El règim sembla estabilitzat, però això no deixa de ser una il.lusió: els conflictes resten oberts i vius malgrat totes les treves. L'únic terreny en el que ells han aconseguit èxits ha estat el de la desmobilització i desmotivació popular.

I cal ser un endeví per descobrir la fragilitat d'aquesta situació, tal com parcialment demostren experiències com la vaga general del 14-D.

Algun dia la festa serà nostra.

"És aquesta la vostra civilització?"

Quan el 14 de febrer ens varem despertar amb la notícia de l'assassinat per part de l'imperialisme de varis centenars de dones, homes i nens que estaven aixoplugats en un refugi de Bagdad, potser algú deuria pensar: "bona mostra del nou ordre internacional". Pot ser que algú pensés per adaptació) aquesta qualitat/defecte tan estesa entre l'espècie humana) que la guerra del Golf Pèrsic ja havia assolit la cota màxima de l'horror, de la barbàrie. I que aquesta cota ja no podia ser superada. El 14 de febrer, fins i tot la persona més insensible, va rebre una forta sotragada. Millor que la propera vegada no ens agafi desprevinguts i ens atinguem a aquesta norma tan certa quan d'imperialisme es tracta: sempre hi ha una possibilitat d'arribar més lluny en l'horror i la barbàrie. "És aquesta la vostra civilització?", preguntava una dona iraquiana als periodistes occidentals durant l'enterrament d'algunes de les víctimes del 13 de febrer.

Si ja ho era abans, ara encara és més evident el què pretenen els EUA (els altres 28 Estats aliats són gossos falders i volen, de moment, el que volen els EUA): acabar amb el poder militar de Saddam Hussein, tenir un lideratge clar a l'Orient Mitjà, aconseguir petroli en les condicions que volen les multinacionals, demostrar a qualsevol Estat del Tercer Món que malgrat el retrocés econòmic comparatiu dels EUA respecte a alguns Estats (Alemanya i Japó, bàsicament), qui segueix manant són ells, i que el "nou ordre internacional" és cosa també d'ells, dels EUA.

Ja fa anys, al menys des del 1989, que els EUA havien decidit acabar amb el poder militar de l'Iraq. Si abans havia estat un bon aliat contra el "perill fonamentalista islàmic" de l'Iran, ara representava un perill pel principal peó dels EUA a la regió: l'Estat sionista d'Israel. El perill del possible encapçalament del descontent de les masses àrabs.

"Tenir un lideratge clar a l'Orient Mitjà". Després de la descomposició dels països de l'Est (descomposició respecte al que eren fins fa poc), la zona de l'Orient Mitjà era una de les més conflictives i més "desordenades". EUA, sense cap contrapès per part de l'URSS, va buscar el moment i el pretext adequat.

El petroli és dels rics (països occidentals) i això cal que ho tinguin clar els països productors. Tesi que serà defensada amb algunes variants conjunturals, però a la qual els EUA no pensen renunciar de cap manera. (Entre parèntesi: quants cops hem sentit en converses de bar allò de "si Kuwait tingués cols en comptes de petroli, a qui li hagués preocupat la seva invasió per part de l'Iraq?").

El "nou ordre internacional" serà el dels EUA. Aquesta guerra és un avís també a tots aquells Estats i pobles que no s'avinguin a les condicions dictades per l'imperi. Aquest ordre internacional, i també el seu "dret internacional", serà aquest: dret pel ric, llosa pel pobre. Com fins ara, però molt més brutal. L'ONU també jugarà el seu paper: vulgar instrument legitimador de les canallades dels EUA. El mateix Pérez de Cuéllar va reconèixer en una entrevista amb Saddam Hussein que la cosa anava per aquest camí.

Quan redactàvem aquest Editorial, s'ha fet pública la proposta de pau de l'Iraq. No volem fer una anàlisi exhaustiva d'aquesta proposta, només dir que toca les contradiccions principals de la regió, sigui quin sigui el caràcter del règim de Saddam Hussein. Però el que més ens interessa subratllar és l'actitud de l'imperialisme tot just es va conèixer aquesta proposta iraquiana. Qualificar aquesta proposta de "broma cruel" i respondre que s'han d'acomplir les resolucions de l'ONU (només pel que fa a la retirada incondicional iraquiana de Kuwait) és una provocació. Una provocació criminal perquè aquestes paraules van acompanyades de tones de metralla. En qualsevol cas, resta clar als ulls de les persones progressistes del món quanta diferència hi ha entre el què diu i el què vol l'imperialisme.

Entre el què vol i el que finalment realitzi l'imperialisme, hi ha els pobles: els pobles àrabs, en primer lloc. Els pobles dels Estats imperialistes, en segon lloc. I pel que a nosaltres ens afecta, com habitants d'una nació oprimida per un Estat/gos dels EUA i que està intervenint a dojo contra l'Iraq, les responsabilitats són poques en nombre, però grans en qualitat. Podem resumir el que volem dir d'aquesta manera: atiar el sentiment antibèl.lic allà on tinguem presència, mantenir i enfortir el moviment contra la guerra, que aquest moviment mantingui l'exigència de la retirada de les tropes imperialistes del Golf, i fer que la solidaritat amb els pobles àrabs sigui la més forta possible (ara en la guerra, i després en la postguerra quan l'imperialisme reparteixi el botí de la guerra).

Rosa Luxemburg va dir durant la 1ª Guerra Mundial: "Tant en temps de pau com en temps de guerra, l'acció de classe del proletariat de tots els països ha de tenir com a objectiu principal combatre l'imperialisme i obstaculitzar la guerra". Llenguatge de 1915 que podríem canviar. Contingut de 1991 que no canviaríem un pèl.

8 de març contra la guerra

El dia internacional de les dones, aquest any és ple de sang i destrucció. Milers de dones, homes, nens i nenes estan morint sota les "bombes aliades" per mantenir "el seu ordre internacional".

Davant d'una massacre tan inhumana com la d'aquesta guerra, el moviment feminista ha posat en primer plànol el seu enèrgic NO contra la guerra des del primer moment. No podia ésser d'una altra manera.

El nostre record va, primer de tot, cap a les dones iraquianes, que no tindran cap possibilitat de celebrar el dia internacional i lluitar contra la seva opressió de gènere, unes perquè estan mortes, d'altres perquè intenten només sobreviure. I amb totes les dones àrabs que veuen més amenaçat que mai el seu reconeixement com a poble.

Ens sentim solidàries i solidaris d'aquestes dones, d'una cultura molt diferent a la nostra, amb processos per trobar la seva pròpia autoestima, molt diferents als de les dones occidentals, mediatitzats a vegades per la religió, per la situació del seu poble; un poble o bé ocupat, o bé en guerra, o amb uns governs que no les deixa expressar.

Cal denunciar el racisme que està creixent a Europa contra tot el poble àrab, convertint aquestes dones en possibles terroristes o bé en boges fonamentalistes.

Aquest 8 de Març, aquí als Països, volem apropar-nos a aquesta altra cultura, estimar-la per entendre-la millor, per establir llaços, d'altra banda tant propers, i aprendre què vol dir per aquestes dones ésser feminista o senzillament ser dona.

Una solidaritat tan necessària entre tots els pobles, que aquesta guerra tira cap enrera, fomentant la insolidaritat i la por a tots els àrabs.

Perquè si d'alguna cosa ens volem separar és del fonamentalisme occidental que justifica la guerra, l'assassinat de milers de persones con un recurs vàlid per fer la pau del desert. ("Van fer un desert i li van dir pau", com deia un clàssic).

No és que no tinguem uns altres motius pels quals lluitar, però aquest és el que ens sembla més urgent, més aclaparador, més nostre. Perquè el govern espanyol, amb la col.laboració submisa de tots els "governs autonòmics", haurà de rendir comptes dels morts d'aquesta guerra, perquè són també els seus morts: aquest govern ha col.laborat a assassinar, posant tots els medis al seu abast i lamentant no tenir-ne més.

Perquè endemés del cinisme del govern per trobar justificació a la guerra, encara els hi queda temps per permetre judicis contra el dret a l'avortament, com el que es celebrarà a València (precisament el 8 de març) contra Pere Enguix, un ginecòleg al que li demanen 12 anys de presó. Una vegada més, professionals de la sanitat i les dones que han avortat es veuran davant d'un tribunal i seran tractades com a delinqüents, i per això caldrà que continuem lluitant per una llei d'avortament lliure i gratuït a decissió única de les dones. Hem d'aturar la guerra, i hem de seguir lluitant pels nostres drets.

El crit de les dones aquest 8 de Març serà un crit de ràbia contra la guerra i de solidaritat amb les dones àrabs. Fem nostre el seu crit. Les raons de les dones són també les nostres raons.

Les dificultats de la solidaritat

Fer més unitat

En aquestes dues pàgines, presentem dos texts referents a la solidaritat amb els presos i preses. Texts que parlen de bones notícies, com ara la posada en llibertat de la Montserrat Tarragó, després de molts anys de persecució, exili i presó. Donem la benvinguda a la Tat, i ho fem posant a la seva disposició les nostres pàgines. Texts, també, que parlen dels problemes polítics que travessen la solidaritat i l'independentisme en el seu conjunt: publiquem la carta que el MCC i la LCR vam enviar abans de cap d'any a tots els presos i preses exposant la nostra posició sobre els conflictes que s'han produït darrerament.

La necessitat de resoldre aquests conflictes i posar en marxa una tasca de solidaritat unitària i efectiva es fa més punyent quan ens arriben notícies de les presons que apunten a un enduriment de les condicions: imposició d'escorcolls amb flexions després dels vis a vis, aïllament quan els presos s'hi neguen, etc. Aquesta unitat en la solidaritat és més necessària quan s'apropa ja tot el reguitzell de judicis que l'estat té preparats per a aquest any.

El proper, el 26 i 27 de febrer, contra Carles Benítez, Marcel.lí Canet, Carles Castellanos i Sebastià Datzira. La petició fiscal global és de 91 anys. I abans d'un més després, el 21 de març, un nou judici contra Núria Cadenas, Guillem Godó i Jordi Petit. En tots dos casos la nostra solidaritat és més necessària que mai.

CARTA A TOTS ELS PRESOS I PRESES

Benvolgut/da:

Amb aquesta carta voldríem iniciar un contacte més directe com a organitzacions amb tots els presos i preses independentistes que hi estiguin d'acord.

Malgrat l'aïllament que comporta ésser a la presó deveu saber que aquests no són precisament moments àlgids per a la lluita popular. Els esdeveniments de l'Est i l'actual conflicte a l'Orient Mitjà semblen abocar a una situació molt difícil i complexa per l'esquerra. El nostre país, les forces del sistema procuren no desaprofitar l'ocasió de pujar al furgó de cua de l'imperialisme amb el consens d'una part prou important de la població. Per desgràcia, aquesta situació no ha servit, fins ara, per augmentar ni la unitat ni la reflexió en comú de les forces nacionalistes i revolucionàries.

Ningú discuteix com és d'important, en moments com aquest, la solidaritat amb els presos i preses en perill d'esdevenir veritables ostatges del sistema. A parer nostre, aquests solidaritat s'ha d'establir amb el conjun de presos sense exclusions. Justament, en els darrers temps, i de cara al dia 23 de desembre, s'havia endegat una iniciativa unitària destinada a reclamar el trasllat a Catalunya de tots els presos i preses. Malauradament, aquesta iniciativa (una concentració i un comunicat) no han estat possibles a causa de querelles sectàries entre les forces que l'havíem impulšada.

No cal dir com lamentem aquesta situació. En aquest sentit, creiem que hem d'augmentar els nostres esforços en relació amb la solidaritat amb els presos i preses. Som conscients que en el passat aquests esforços no han estat els que caldria. L'absència d'un marc unitari per exercir la solidaritat i el nostre rebuig envers l'actitud patrimonialista amb que aquesta s'ha exercit expliquen, per bé que possiblement no ho justifiquen, aquesta insuficiència.

Voldríem fer tot allò que estigui a les nostres mans per tal de corregir aquesta insuficiència, començant per intentar (en la mesura de les nostres forces) invertir la dinàmica sectària que avui caracteritza la solidaritat.

Aquesta dinàmica ens sembla no sols políticament molt negativa sinó moralment inacceptable. Per la nostra banda, altrament, procurarem d'augmentar el contacte directe de les nostres organitzacions amb tots els presos i preses.

Esperem que tant aquest contacte com els esforços en favor de la unitat contribueixin a reforçar la vostra moral i facin avançar passos (per més modestos que siguin) en el camí de la llibertat.

L.C.R.
M.C.C.
19/12/1991

Montse Tarragó

“Cal descrispar la situació de l’independentisme”

El passat dia 21 de desembre Montserrat Tarragó sortia de la presó de Lleida-I. Juntament amb el seu company Carles Sastre - que roman a la presó - eren els presos independentistes catalans que duien més de temps a la garjola. Hem mantingut amb ella aquesta entrevista en la qual ens explica el seu punt de vista sobre diferents aspectes de la situació política i del moviment de solidaritat amb els presos independentistes.

Ens podries comentar una mica en quina situació legal et trobes avui?

Bé, estic en llibertat condicional. Això després de gairebé sis anys d'estar reclosa a la presó i fins i tot de, anteriorment, set anys a la clandestinitat. Després d'haver sortit amb l'amnistia del 77 amb els altres encausats del sumari del cas Bultó, immediatament el Ministeri de l'Interior va posar-hi traves i va fer un recurs al Tribunal Suprem.

Llavors són gairebé catorze anys, bé tretze anys i mig, en una situació una mica, per dir-ho d'alguna manera, en què no és que estiguis desconnectada ni això... però clar, sense una vida més o menys normal o una vida quotidiana al carrer, no?

Ara és la qüestió de la llibertat condicional: encara em quedaran gairebé tres anys de presentar-me una vegada al mes a una assistenta social que depèn de la Conselleria de Justícia. Bé, em sembla que en principi no posaran massa problemes, ni traves... vaja, no crec que de moment la situació es pugui endurir a aquest nivell.

Com veus tu la situació que pateixen avui els presos catalans?

Bé, és indubtable i és innegable que hi ha una situació de debilitament perquè en el moviment independentista hi ha una crisi molt profunda. Aquesta crisi finalment ha arribat a les presons i això a nivell de presos és viscut d'una manera o altra. Llavors, la situació és una mica que, a nivell polític, hi ha una guerra d'hegemonia i per captar, diríem, el vot de com més presos polítics millor per enfortir cada sector del moviment independentista. Llavors, clar, jo considero que és una situació greu que, al final, hagi arribat la disgregació a les presons. Per això hi ha hagut per part de certs presoners o ex-presoners -en el moment que ho vam signar jo encara era a la presó- una crida a la unitat, no en un sentit metafòric o de grans idees, sinó d'un treball dia a dia, tal com diem a la crida, això ja pel que fa a tot el moviment polític. Perquè nosaltres en el fons pensem que si hi ha d'haver una certa salvació de la situació, al final, no és que només pugui venir dels presos, però potser si els presos ens concentrem i diem “bé, cal fer alguna cosa”... potser és per aquí que la situació pot tenir una mínima sortida o almenys trobar un punt de poder-nos asseure a la taula, de fer un debat sense histerismes i sense altres situacions que distorsionen molt. Encara no hi ha unanimitat de tota la gent represaliada, però almenys intentarem - i, no és tampoc una qüestió de bona voluntat, eh? no es tracta d'això - de dir: “bé, parem d'històries ofuscades i estranyes i parlem-ne, almenys parlem de tota la crisi que sofreix el moviment independentista”.

En aquest sentit, també, com veus la situació de la solidaritat?

Si el moviment polític està molt dividit i no hi ha punts de contacte on la gent es pugui asseure tranquil.lament en una taula, això finalment repercuteix en els altres organismes, i finalment, repercuteix també en els presos. De la mateixa manera que en un moment s'ha volgut que els presos es posicionessin amb algun o altre sector de les famílies independentistes -evidentment d'això se n'ha fet com un patrimoni per dir jo tinc l'hegemonia en aquest terreny. Llavors qui diu els presos diu també els organismes de solidaritat. Jo ho veig una mica com una utilització, volguda o no volguda o acceptada per certs presos, no? però també dels organismes de solidaritat. En aquest moment el problema sobretot és aquest. La solució em sembla que vindria per intentar descrispar la situació i posar-nos a parlar, tampoc amb presses perquè, arribats a certs punts de mals entesos, tampoc no pots pretendre que la situació es solucioni en un moment, no? Però bé, intentar que la situació baixi en graus de crispació i a partir d'aquí tenir la voluntat de crear i de trobar-nos amb aquests organismes de solidaritat. Evidentment, potser caldria replantejar qui forma aquests organismes de solidaritat. Però ara com ara la situació a nivell polític i d'organismes de solidaritat està molt crispada.

En aquests moments posar sobre la taula la qüestió de si només les formacions típiques independentistes i les famílies més històriques poden conformar les organitzacions de solidaritat o si es dóna entrada a altra gent, o altra gent té la porta oberta per formar part d'aquests organismes, és una qüestió que em sembla que cal debatre. Però també caldria que aquesta situació es descrispés perquè sinó és voler muntar una mica la casa per la teulada i si no tens la base a partir de la qual pots parlar-ne ...

Bé, t'has passat sis a la garjola, uns quants anys a la clandestinitat... després d'aquests sis anys a la presó com veus la situació del món. En aquests últims temps han passat moltes coses a nivell internacional, a Catalunya, a tot l'Estat... com veus el pati?

Bé, aquestes últimes setmanes, què fa? deu dies, ni això, que ha començat la guerra del Golf i clar és una cosa que tothom està, i és normal, que ho estigui, molt lligada a aquestes notícies i gent que potser ni es llegia la premsa ara n'estan al dia... Llavors són tot un munt d'aspectes, un conflicte que no sabem ni com s'acabarà, que és un conflicte de molts interessos tant per una banda com per una altra, és una guerra clarament econòmica, a part d'altres aspectes.

A part d'això, hi ha tot el nou canvi, que uns anys abans o uns mesos abans no haguéssim imaginat -no sé si algú era tan clar d'enteniment per preveure-ho- tot el canvi dels països comunistes. Un canvi molt ràpid, molt poc pensat ni de com han pogut anar ni poden anar. És a dir, no trobes països on l'evolució sigui la mateixa, però veus que a vegades hi ha uns canvis molt estranys i que no et fan gens de gràcia... Bé, jo personalment vaig llegint els diaris, vaig llegint les informacions però realment és una situació molt complicada. Tot això et configura un marc molt diferent. Però, a més a més, amb un canvi molt sobtat, molt ràpid, que gairebé no tens ni temps de pair-ho i et trobes allà amb una declaració en favor de l'economia de mercat però, a més, si nosaltres no ho paim jo no sé si la gent d'aquells països ho ha arribat a pair; no ho crec tampoc, perquè tampoc no han estat uns canvis plantejats a nivell popular.

Potser hi havia un cansament de certes estructures que s'havien encotillat en aquests països i llavors que no tenien una sortida en aquells moments. Però la gent, sense pensar-s'ho gaire, jo m'imagino que han fet un dir “bé, ara d'aquest sistema de vida, de relacions socials i econòmiques no en volem saber res més” i llavors fem un canvi però no crec que hi hagi una idea massa clara de cap on va.

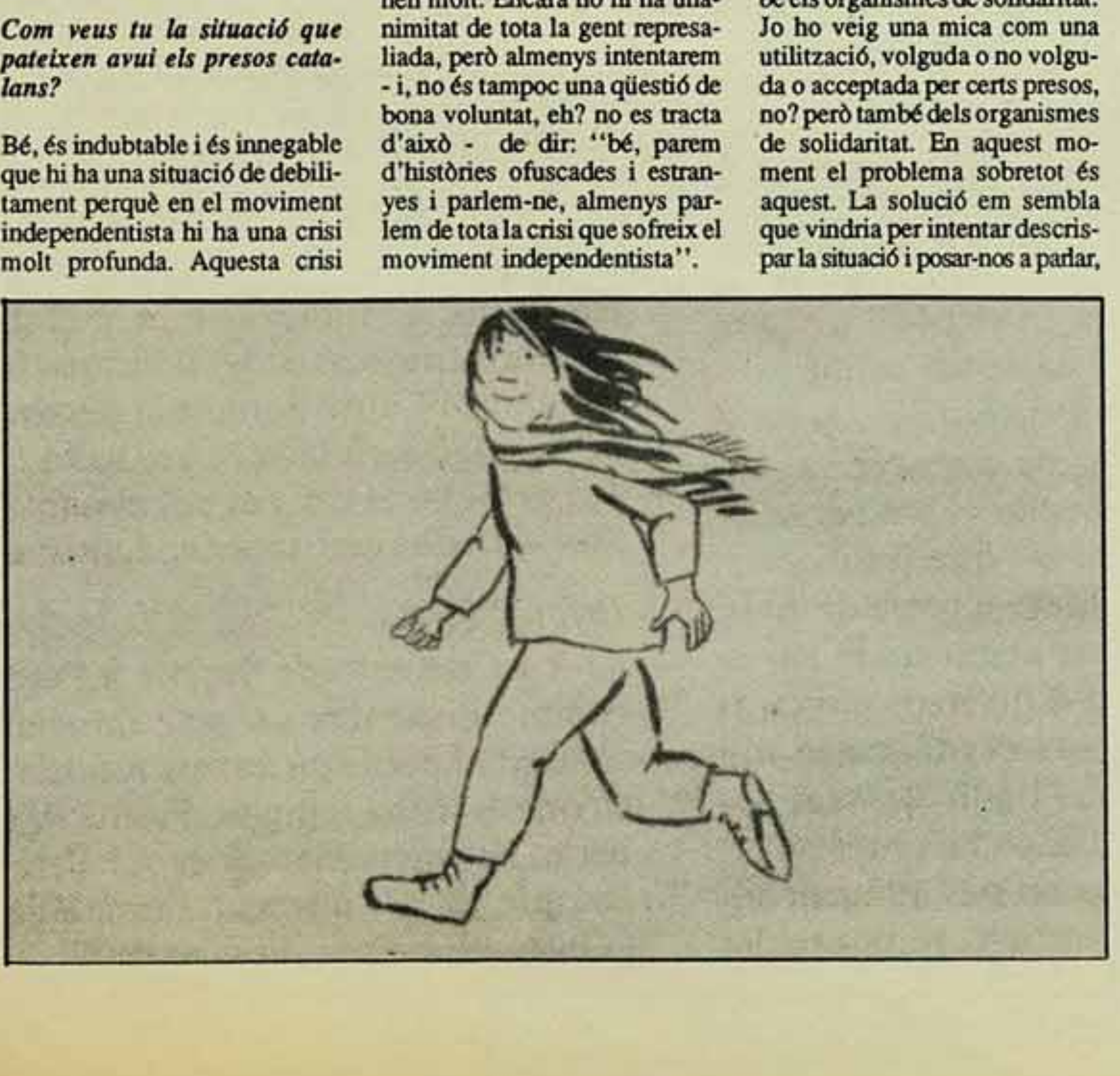
Et continues sentint amb forces per enfrontar-te a les coses que consideres inacceptables d'aquest món, és a dir de continuar el combat. I per altra banda, veus d'una manera més clara quina és l'activitat política que tu en aquests moments et sembla que pots desenvolupar.

Evidentment, saps que acabes de sortir de la presó però que la cosa no s'acaba aquí.

Crec que jo estic disposada a jugar un cert paper -no sé exactament quin paper em caldrà jugar- però crec que en aquests moments es dóna tota una situació, com us parlava abans, una mica crispada, i cal no tancar-me en banda en una posició determinada, sinó intentar parlar una mica amb tothom i dir el que vegi i dir una mica per on van les coses des del meu punt de vista. Abans de prendre una decisió determinada.

El que sí que veig és que en aquests moments cal fer valer la qüestió d'intentar -potser no una entesa, perquè no és possible ara- però potser un parlar tothom, veure els seus punts de vista de cara a descrispar una mica la situació -cosa que evidentment no sóc només jo- però no sé si s'hi arribarà... i a partir d'aquí recapacitar una mica la cosa per on està i veure per on puc ser més útil per a la revolució.

Aquesta entrevista es publica conjuntament a “Revolta” i “Demà”.

Una discussió

Més enllà del Besòs

En l'anterior "demà" publicàvem un escrit crític als articles apareguts en la nostra revista sobre el conflicte al barri del Besòs. Ara ens ha arribat una resposta a aquestes apreciacions amb la que, per la nostra part, donaríem per tancada la discussió si no hi apareixen nous arguments. De tota manera, som conscients que es tracta d'un tema polèmic i encara viu.

En el "demà" 69 del mes de gener, tres companyes i companys varen escriure una nota crítica al que s'ha publicat a la revista sobre la lluita del barri del Besòs a Sant Adrià del passat més d'octubre. Aquesta lluita, com totes les que impliquen la participació d'un col.lectiu ampli, admet interpretacions i valoracions diverses o contradictòries; però, de qualsevol manera no resulta ociós confrontar-les. D'una discussió així sempre és possible aprendre.

Les tres persones que signen l'article mantenen la tesi de que el rerafons real de la mobilització del barri era evitar que s'hi construïssin habitatges pels veïns i veïnes de La Mina, amb un cert contingut racista. Des d'aquesta òptica, critiquen la suposada versió idil.lica que de la lluita hem donat. Tornant a rellegir l'article escrit en el més de novembre, "L'aixecament del Besòs" i l'entrevista publicada el desembre amb José Martín, el nou president de l'Associació de Veïns del barri, aquesta visió no s'acaba de veure. De tota manera, és cert que existeixen enfocaments diferents que, potser, cal aclarir.

Una lluita diversa

Les motivacions de cada una de les persones del barri del Besòs per a participar en la mobilització han estat ben segur diverses. En José Martín ens explicava la seva en l'entrevista ja citada, i en Lajula, Moreno i Soler ens expliquen una altra de ben diferent. Podem no compartir la manera com s'ha dirigit la mobilització del Besòs, podem estar en desacord en alguns (o molts) dels mètodes emprats, però el que resulta evident és que el conjunt del barri es va alçar per impedir la construcció d'habitatges al famós "solar de la Palmera" i per reivindicar equipaments pel barri. Que a La Mina fan falta habitatges i que les seves condicions son encara pitjor que les del Besòs?. Ben segur que sí. Que l'Associació de Veïns de La Mina reivindica la construcció d'habitatges (i d'equipaments)?, encara més. Però d'aquí no sembla deduir-se automàticament que el millor lloc per fer aquests habitatges sigui justament el solar de la Palmera.

De fet, no coneixem cap mobilització del barri de La Mina en aquest sentit. Es reivindiquen els habitatges a la zona i punt. Durant els dies de la mobilització del Besòs s'ha vist gent de La Mina (poca, es cert) apedregant mossos i policies, però no se n'ha vist cap enfrontant-se al Besòs.

Es cert també que, per molta de la gent del Besòs, el fet de que els habitatges fossin destinats per La Mina esdevenia un atzucac suplementari per la seva mobilització, i és cert també que, en determinats sectors, podia detectar-se racisme contra els gitanos. Però era aquest el contingut essencial de la mobilització? Tot sembla indicar que no. De fet, no hi ha ni una pintada, ni una pancarta, ni una intervenció significativa en les assemblees que ho expressi així. Altra cosa han estat, ben segur, els comentaris de molta gent als carrers, bars o botigues. Però aquesta és una realitat present, per desgràcia, en moltes de les mobilitzacions, inclús, de vegades en les de caire més radical. Creieu que en les mobilitzacions contra la mili, o contra la guerra, per citar coses properes, tot son flors i violes?.

Molta de la gent que s'oposa a la mili (i inclús es mobilitza) està a favor d'un exèrcit professional (el que evidentment no és el nostre cas), molta de la gent que surt al carrer contra la guerra del Golf estaria a favor d'acabar radicalment (es a dir, violentament) amb en Saddam per evitar majors mals. I així podríem trobar exemples fins l'infinit a totes i cada una de les lluites, en aquests temps maleïts que ens han tocat viure.

Que fer?

Respondre a aquesta vella coneguda pregunta no és fàcil. Mobilitzacions que amb plena consciència posin en qüestió al sistema, no sembla que s'ens presentin gaire sovint, ni als barris ni a cap altre lloc. Les mobilitzacions són, sempre, més complexes i les seves motivacions resulten moltes vegades confuses. Però per això, la gent revolucionària no hem de deixar de ser-hi presents, aportant-hi el poc que sabem. De fet, si hem d'esperar a que les lluites s'orientin per sí mateixes a unir correctament el conjunt de reivindicacions i que s'enfrontin amb el poder, podem arribar a fer-nos molt vells i molt velles. Hem de participar en les lluites concretes, tal com aquestes són i no només en les que ens agraden. Quan un col.lectiu es mobilitza ho fa amb totes les seves confusions, amb totes les seves motivacions, amb tota la càrrega de frustracions i il.lusions que els hi són pròpies. Es la nostre tasca intentar entendre-ho, trobar-ne els elements més positius, orientar-ho en un sentit solidari i rupturista amb aquesta societat. I, en els temps que corren, això no és fàcil ni còmode. Tots plegats ens hem equivocat moltes vegades en el passat i, ben segur que continuarem equivocant-nos en el futur. Però no seria una bona cosa que els nostres errors fossin la inhibició de les lluites concretes tot esperant les "bones lluites". Aquest no ha estat mai el comportament de Lajula, Moreno i Soler, com tampoc ha estat el nostre. Tot radica en veure quina és la millor forma de participar i propiciar un canvi de valors en la societat (i en les lluites). Seguirem doncs treballant el millor que sapiguem.

Joan Font

Santa Coloma

Un Alcalde moralista

Aquí mateix podeu llegir la carta que en Lluís Hernàndez, Alcalda de Santa Coloma, membre del PSUC i d'IC, ha enviat als pares de la Bàrbara, una companya força coneguda a la localitat per la seva activitat en diversos moviments socials, militant de la LCR i major de vint anys.

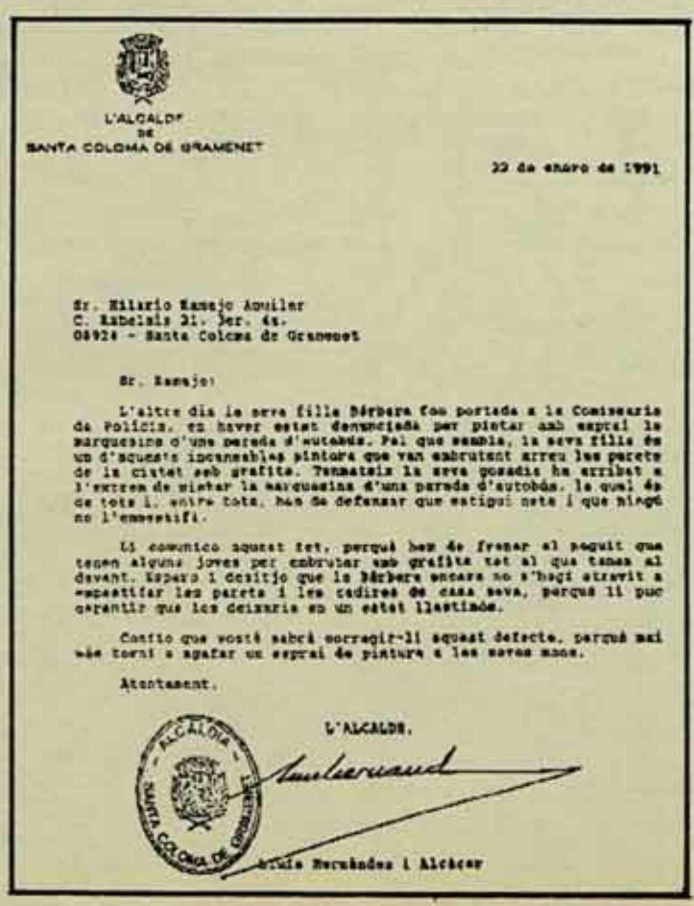
La Bàrbara va ser interpel.lada per la policia municipal el pasat 17 de gener quan feia pintades contra la guerra del Golf. Per aquest fet li ha estat obert un expedient. L'alcalde de Santa Coloma, militant del PSUC i capellà, va adreçar aquesta carta al pare de la Bàrbara. Una carta que transpua un fort paternalisme i que no pot amagar el masclisme.

En Lluís Hernandez vol "frenar el neguit que tenen alguns joves", intenta que el pare, amo i senyor de la família, controli a la seva filla, major d'edat. I tot això per raó d'una pintada en una ciutat com Santa Coloma, que a molta gent li agrada més amb K, farcida de pintades amb la cara de l'alcalde-capellà. Per aquesta gent, tot es correcte quan són ells els que ho fan. Res ho es quan ho fa la joventut. I si a més son dones..., llavors cal recórrer a l'autoritat paterna.

Si no fes ja molts anys que ens coneixem, sabria greu aquesta actitud d'un alcalde representant d'un partit d'esquerres, però IC segurament ja és una altra cosa. De fet la seva posició contra la guerra no els impedeix actuacions d'aquesta mena contra la gent més activa del moviment pacifista. El senyor Lluís Hernandez amb aquesta mena d'actuacions és possible que vulgui millorar la seva relació amb el nou bisbe o amb els sectors més reaccionaris de la ciutat; però es clar que la joventut li queda ja molt lluny.

Corresponsal

L'ALCALDE
DE
SANTA COLOMA DE GRAMENET

22 de enero de 1991

Sr. Hilario Ramajo Aguilar
C. Rabelais 21, 3er. 4a.
08924 - Santa Coloma de Gramenet

Sr. Ramajo:

L'altre dia la seva filla Bàrbara fou portada a la Comissaria de Policia, en haver estat denunciada per pintar amb esprai la marquesina d'una parada d'autobús. Pel que sembla, la seva filla és un d'aquests incansables pintors que van embrutant arreu les parets de la ciutat amb grafits. Tanmateix la seva gosadia ha arribat a l'extrem de pintar la marquesina d'una parada d'autobús, la qual és de tots i, entre tots, hem de defensar que estigui neta i que ningú no l'empastifi.

Li comunico aquest fet, perquè hem de frenar el neguit que tenen alguns joves per embrutar amb grafits tot el que tenen al davant. Espero i desitjo que la Bàrbara encara no s'hagi atrevit a empastifar les parets i les cadires de casa seva, perquè li puc garantir que les deixaria en un estat llastimós.

Confio que vostè sabrà corregir-li aquest defecte, perquè mai més torni a agafar un esprai de pintura a les seves mans.

Atentament.

L'ALCALDE,

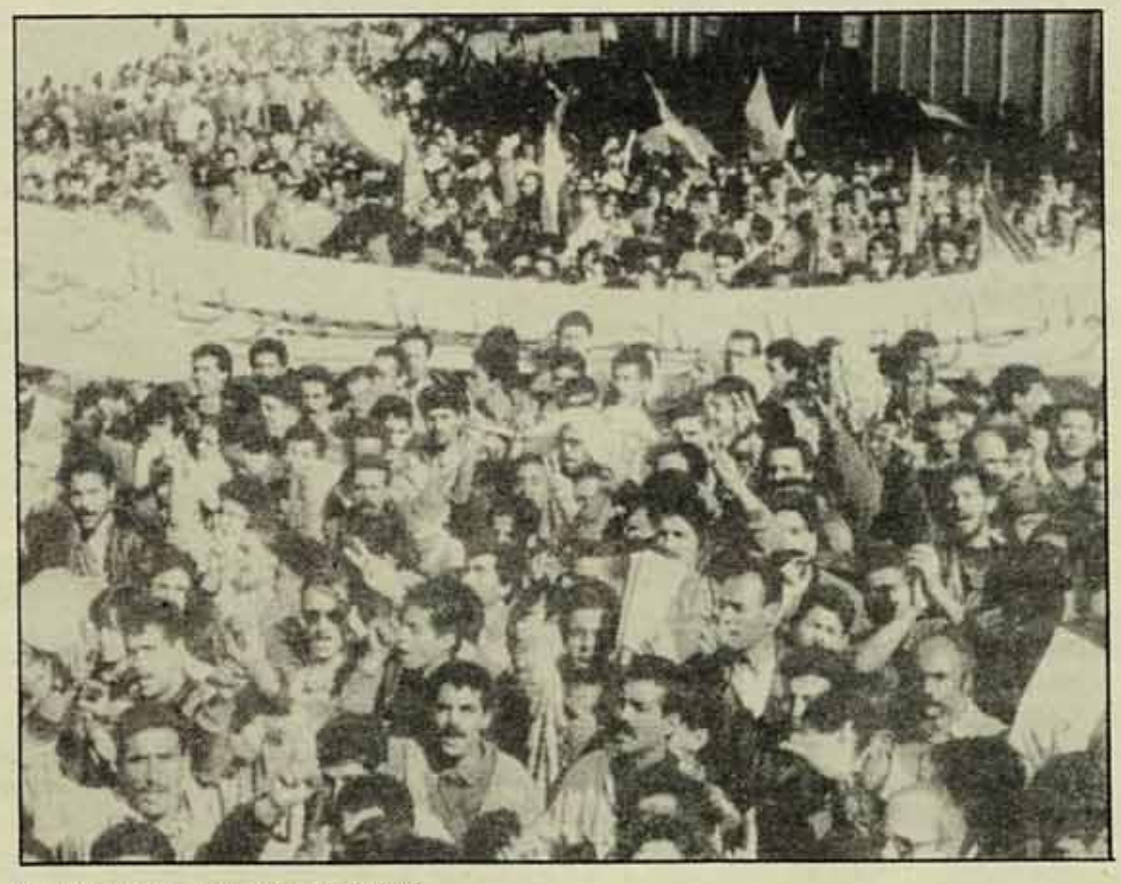
Lluís Hernàndez i Alcàcer

Sobre la situació a Palestina

El sionisme contra Israel

El sionisme és un moviment creat en el segle XIX que es proposa reagrupar els jueus a Palestina per fundar un estat mono ètnic jueu, en substitució de la població palestina. La lluita contra les estructures i la política de l'estat d'Israel és, doncs, una lluita anticolonialista. Fa vint anys, Natham Weinstock va fer una anàlisi profunda d'aquesta situació en el seu llibre "El Sionisme contra Israel", del que existeix una traducció castellana avui introbable. Creiem doncs que aquest article, traduït del setmanari "Rouge" (editat per la Ligue Communiste Révolutionnaire), pot ser útil per entendre millor la situació d'un poble, com el palestí, que es constitueix en la víctima de totes les guerres des del 1.948

Tot colonialisme és, abans de res, racisme. La lluita contra el colonialisme sionista s'insereix, doncs, en la lògica de la lluita contra el racisme en general i, molt especialment, en la lluita contra l'antisemitisme. És això el que han comprès nombrosos militants d'origen jueu que, a l'interior o a l'exterior d'Israel, i animats per conviccions revolucionàries o, simplement, per sentiments humanitaris o religiosos, refusen de ser còmplices de l'empresa sionista i es solidaritzen amb la lluita d'emancipació nacional del poble palestí oprimit. El sionisme i l'estat d'Israel no tenen res a veure amb la religió jueva o el judaisme en general. Endemés, els jueus ortodoxes, especialment els de Palestina, durant molt temps han restat francament hostils al sionisme. No únicament Israel oprimeix els àrabs palestins, sinó que, a més a més, contribueix al manteniment del racisme anti-jueu.

Manifestació de suport al poble Palestí

L'antisemitisme i Israel

L'antisemitisme no té res a veure amb l'existència o no d'un estat jueu. Més encara: assumint abusivament el paper de representants del judaisme mundial, tot i que les 6/7 parts dels jueus viuen a l'exterior d'Israel, i plantejant dins de l'opinió pública internacional la tesi de la solidaritat incondicional del jueus de tot el món amb Israel, els dirigents sionistes estimulen de fet l'antisemitisme. Israel no ha nascut de les persecucions hitlerianes. Les bases de la colonització sionista de Palestina s'han anat bastint en el curs de l'últim quart del segle XIX (la primera onada d'immigrants va desembarcar el 1882). De tota manera, Palestina no hagués pogut mai acollir als sis milions de jueus exterminats pel règim nazi. Endemés, la comunitat jueva de Palestina no s'ha salvat del genocidi mercès a la seva presència a Terra Santa, sinó que, com els jueus americans o britànics, únicament ho ha fet perquè Hitler afortunadament no va poder conquerir l'Orient Mitjà. Les autèntiques responsables del genocidi són les "democràcies occidentals" que van refusar sistemàticament obrir les seves fronteres a les víctimes del feixisme. Pel que fa als dirigents sionistes, ells no han dubtat a pactar amb els caps antisemites per aconseguir els seus objectius (entrevistes de Herzl amb Von Plehve, l'organitzador dels progroms a la Rússia Tsarista; col.laboració de Jabotinsky amb el botxí dels jueus Petlioura; contactes entre els sionistes "revisionistes" i Mussolini i Pilsudsky; acords "Haavara" de l'organització sionista amb el III Reich per l'evacuació dels bens dels jueus alemanys).

De qui és el territori?

Convé igualment refusar el mite grotesc dels pretesos drets històrics dels jueus sobre Palestina. Ja abans de la conquesta romana de Judea (70 a d. J.), les tres quartes parts de la població jueva vivia a l'exterior de Palestina. La comunitat jueva indígena va ser engolida gradualment per les poblacions veïnes en el curs dels segles següents, com els Filisteus, els Fenicis i d'altres pobles de l'Orient Mitjà. En realitat, els palestins d'avui són, paradoxalment i en una certa mesura (hi ha hagut diversos mestissatges amb altres comunitats), els descendents dels hebreus!

Des de l'inici de l'empresa sionista, i especialment a partir del 1908, s'ha anat afirmant la resistència dels palestins a la colonització. Aquesta s'ha expressat per l'encerclament de les colònies jueves pels fellahs expulsats de les seves terres i per les revoltes del 1920 i 1921, que s'inserien en l'aixecament general del món àrab (Síria, Iraq, Egipte) contra la dominació franco-britànica. S'ha tornat a manifestar per les lluites del 1929 i, sobre tot, en els anys trenta per les vagues i les manifestacions als carrers contra la política sionista de la Gran Bretanya. El punt culminant d'aquestes mobilitzacions va ser en el 1936-1939, amb una vaga general de sis mesos seguida d'una revolta generalitzada en els camps i que fou massacrada per les forces britàniques, ajudades fortament per les milícies sionistes. Caldrà més d'una generació per tal que el poble palestí pugui recuperar-se d'aquesta terrible sangonera, en la que els morts es comptaven per milers. Per aquesta raó, l'oposició dels palestins a l'endemà de la segona guerra mundial va restar esporàdica i no va prendre una certa importància fins el 1965.

El sionisme i l'imperialisme

Si el moviment sionista ha aconseguit implantar-se a Palestina ha estat mercès al suport de les autoritats otomanes inicialment, de les britàniques a continuació (Declaració Balfour del 2 de novembre del 1917), i americanes a partir del 1947 (amb el suport de la URSS durant un cert temps). La comunitat israeliana s'ha constituït doncs a continuació d'un procés colonial, desplaçant per la força la població indígena. Però no s'ha de fer responsables als actuals habitants jueus de l'estat d'Israel dels crims dels seus dirigents sionistes ni cercar de ferse'ls expiar. La destrucció de les estructures colonials de l'estat sionista no significa ni l'expulsió ni l'opressió dels jueus d'Israel, que en la Palestina de demà, que cal esperar de veure renéixer en el marc de la reunificació del món àrab balcanitzat per les potències colonials, han de poder escollir lliurement el seu destí nacional, en fraternal aliança amb les forces revolucionàries àrabs en general i palestines en particular.

No existeix cap miracle israelià. Després d'haver-se beneficiat durant desenes d'anys del suport del colonialisme britànic, els dirigents sionistes han tret tot el profit possible de la seva immensa superioritat tècnica i militar per imposar la partició de Palestina, on no constitueixen més d'un terç de la població. I si Israel s'ha mantingut, ha estat gràcies al flux de capital estranger equivalent, el 1968, al 10% de l'aguda estrangera global a tots els països subdesenvolupats. És a dir, proporcionalment als seus habitants, vint vegades més que qualsevol estat del tercer món. Israel no té res de "petit estat pacífic". Des del 1947 i 1948 els raids terroristes de les seves forces armades colpejen la població palestina dels seus pobles i ciutats. No ha deixat d'oposar-se per la força al retorn dels refugiats expulsats de les seves llars, no dubtant a multiplicar les expedicions "punitives" sagnants en els països veïns per obligar, no pas sense èxit, a assegurar ells mateixos la "policia" dels refugiats.

L'oposició de les masses àrabs a l'estat sionista, que repercuteix sobre els seus governs, no te res a veure amb cap prejudici antijueu. És un simple reflex de defensa i de solidaritat amb un poble germà oprimit, accentuat pel bel.licisme israelià i el seu expansionisme, confessat obertament des del 1967. Aquesta hostilitat és també justificada per la política exterior israeliana, sistemàticament hostil a la revolució àrab (veure la vigilància d'Israel per part de la RAF britànica després de la revolució iraquiana del 1958, el suport a França en la guerra d'Algèria, etc.) Aquests exemples mostren que Israel es veu com el "gendarme d'Occident", fins i tot quan els seus propis interessos no estan en joc.

L'estat sionista

Des del 1967, Israel ha esdevingut una potència colonial en el ple sentit del terme, per l'ocupació de la Cisjordània, de la franja de Gaza, del Golàn i de la península del Sinaí. La lluita de les poblacions civils dels territoris ocupats és un combat normal i legítim contra els invasors estrangers que, a més a més, sobreexploten la mà d'obra i els recursos d'aquestes regions, instaurant un règim econòmic destinat a afavorir l'economia israeliana i un règim de liquidació brutal de tota actitud d'afirmació nacional.

Israel no és un estat democràtic: és un estat racista (i clerical), fundat sobre l'expulsió de la població indígena, l'institucionalització del dret al "retorn" de tot jueu (alhora que es refusa als palestins) i l'opressió de la minoria àrab que resta en el país. Els àrabs són sotmesos a una legislació colonial d'excepció (les "Defence Regulations" del 1945, heretades del poder colonial britànic i reforçades posteriorment, que permeten les autoritats militars expulsar o deportar qualsevol ciutadà, l'empresonament administratiu i la confiscació de les terres). I els procònsols de l'exèrcit israelià no es priven pas d'utilitzar-la (sense comptar les voladures il.legals de cases de "sospitosos", les tortures, etc.). Quan aquestes ordenances colonials eren aplicades als jueus palestins, després de la II Guerra Mundial, un antic ministre israelià de justícia, Shapira, afirmava que "fins i tot en l'Alemanya nazi no existien lleis semblants" (Hapraklit, febrer del 1946).

El sionisme i les estructures de l'estat d'Israel no ofereixen un altre futur a la població jueva d'Israel que la guerra. Trobar una solució per la comunitat hebraica de Palestina, que té el dret de determinar lliurement el seu futur nacional, és assegurar la seva integració en un món àrab lliure de l'explotació de l'home per l'home. Aliant-se en la lluita per un futur comú en un Orient Mitjà socialista i reunificat, alliberat de les seqüeles de la dominació imperialista, serà com la comunitat israeliana, com totes les minories no àrabs de l'Orient Mitjà (Kurds, Sud/Sudanessos), podrà unir-se fraternalment amb els pobles àrabs, començant pel poble palestí.

Nathan Weinstock

Un apologista de la guerra

"Una guerra que defensa els drets humans"

Sobre la guerra del Golf han aparegut infinitat d'opinions a la premsa. Unes quantes hi són, amb molts diversos matisos, contràries. La gran majoria hi són favorables. Felip Lorda i Alaiz, diputat al Parlament de Catalunya pel Partit dels Socialistes de Catalunya, va escriure un article a "La Vanguardia" del 5 de febrer passat. Farem uns comentaris d'aquest escrit perquè, en bona part, evidencia les idees utilitzades per molts apologistes de la guerra partidaris del bàndol imperialista dels EUA/aliats, malgrat que no tinguin la virtut de posar-ho tan clarament com en Felip Lorda.

"Saddam Hussein és un primitiu actual visitat per la història totèmica: una de les modalitats més perilloses que ha produït l'espècie humana, quan una coincidència fatal de circumstàncies ha posat a les seves mans un poder el règim del qual està basat en la força bruta". Deixant al marge el llenguatge pretenciós i en bona part críptic, aquesta "coincidència fatal de circumstàncies" és una manera prou abstracta d'eludir la menció de la principal d'elles: Saddam Hussein l'han armat els mateixos Estats que ara estan bombardejant constantment el poble de l'Iraq. És un denominador bastant comú dels apologistes del bàndol imperialista el callar o silenciar aquesta "circumstància".

"Saddam Hussein s'ha erigit en una entelèquia eriçonada de míssils que fa tremolar de paüra la humanitat". Curiós. Si "tremolar de paüra" és directament proporcional a la quantitat de míssils, el bàndol aliat provoca una tremolor més intensa.

"Un crit simplista, obvi i tanasi"

Segueix dient el senyor diputat que el fet que hi hagi gent que habita les zones del món en les quals la civilització ha arribat "al màxim grau de desenvolupament", que es llança al carrer al crit "simplista, obvi i tanasi de 'volem la pau a tota costa i ara', és una cosa, la veritat, que no té explicació raonable". Cal doncs concloure que és més raonable el crit de "volem la guerra a tota costa i ara". Difícil seria, ben cert, argumentar això de forma raonable, però, tal com podem comprovar, hi ha gent per tot. Oi, senyor diputat? Argumentar, tal com fa molta gent partidària de la pau, que aquesta és una guerra en defensa d'interessos materials, mereix la següent expressió del senyor Lorda: "És clar que sí!" Però afegeix: "Totes les guerres s'han fet en defensa d'interessos materials, i quan no ha estat així, les guerres de religió, per exemple, han estat mil cops pitjors." Xerrameca vil! Si totes les guerres han defensat interessos materials, però hi ha hagut les de religió ("per exemple", o sigui que hi ha altres casos) que no han defensat aquests interessos, salten dues preguntes: Què defensaven les guerres de religió? Quins són els altres "exemples"? Però, a més d'això, afegim: el senyor diputat està expressant, implícitament, que donat que les guerres han defensat uns interessos materials, què importa una més? Bona forma d'argumentar... En tot cas, s'hauria de dir qui beneficia la defensa d'aquests interessos materials. A més a més, també s'hauria d'intentar demostrar que la mort de milers de persones (o d'una sola) està justificada a canvi d'aquests interessos materials... És difícil. Més val no concretar molt perquè és lleig. Oi, senyor diputat?

"Interesse"

L'autor segueix dient: "Interès deriva del llatí 'interesse' i significa etimològicament 'estar en l'ésser', estar en allò que és correcte". Segons això, tots els interessos estan en allò que és correcte, no? L'interès dels traficants d'esclaus, l'interès dels petrolers, l'interès dels traficants de "blanques", l'interès dels banquers, l'interès dels especuladors... són correctes. "Etimològicament", com que tots "estan en l'ésser"... Es fa difícil trobar arguments més imbècils i interessats (per allò de l'interès) que els dels senyor Lorda.

"En el cas de la guerra es defensen interessos materials, personals i jurídics de tot el món civilitzat. L'interès comú". Ah! No s'està per bromes sa senyoria. Aquesta és la conclusió fonamental de l'article comentat. Implícitament, la frase apuntada té vàries afirmacions (o peticions de principi, si es vol) que no són, precisament, gens òbvies. Ho posarem en forma de preguntes. Una: "els interessos materials, personals i jurídics" al.ludits, ¿són comuns a tots els habitants del "món civilitzat"? ¿Gaudeixen dels mateixos interessos en aquesta guerra el president del Consell d'Administració de la General Electric que un aturat qualsevol dels EUA o dels Estats aliats? ¿Tenen els mateixos interessos en aquesta guerra les multinacionals del petroli que les poblacions de les barriades populars dels EUA o de qualsevol Estat aliat? Si aquests interrogants, i molts de similars, tinguessin una resposta afirmativa, el que diu sa senyoria tindria fonament. Com que no és el cas, l'afirmació del senyor Lorda és falsa. Dos: "el món civilitzat" són els EUA i els seus aliats? És afirmar molt, francament. L'"interès comú", què és? A aquestes alçades, parlar d'un interès comú només ho pot fer un cretí o un interessat en deformar la realitat.

El ministre Serra o el de l'interès comú

A mesura que avancem en l'article del diputat del PSC, assolim cotes més altes de deliri bèl.lic. L'embolic argumental cada cop és més desproporcionat. Ara en vé una mostra. Diu el senyor Lorda que quan un pare o una mare d'un soldat enviat al Golf es manifesta contra aquest fet, està defensant els seus interessos més personals. I afegeix: "Amb la mateixa raó, de perspectives més vastes, que inclou el propi interès personal dels pares del mariner, s'afanya el ministre de Defensa per tal de protegir l'interès comú." I encara puja més alt en la seva fantasia drogada completament per la ideologia dominant quan afirma: "No veure-ho així és una espècie de daltonisme que altera les dades de la realitat i pot tenir conseqüències catastròfiques per a l'interès comú i per a tots els interessos particulars que aquest inclou." Fa falta intentar demostrar que l'enviament de soldats al Golf, poca cosa té a veure amb la "protecció de l'interès comú"? Fa falta demostrar que el daltonisme (més exactament, la totxeria consentida) està del costat del senyor diputat i no de la gent que pensa el contrari? Fa falta demostrar que la KIO subscriuria apassionadament l'"interès comú" del senyor diputat?

Continua després amb un insultant paràgraf en el qual intenta establir similituds entre la Guerra Civil del 36/39 i la Guerra del Golf Pèrsic. Estableix aquest paral.lelisme insuperable d'imaginació: bàndol republicà és a forces EUA/aliats com bàndol franquista ho és a S. Hussein. Si la segona comparació podria tenir algunes semblances, la primera és per llogar-hi cadires.

Aquesta és una guerra justa...

A punt d'acabar, l'article assegura que: "en abstracte cap guerra és justa". I segueix: "però, en concret, atrapats en una determinada realitat ineludible, hi ha hagut guerres que han contribuït a salvaguardar els avenços de la civilització, l'interès comú d'un ordre superior, l'exercici, fins i tot, dels drets humans (heu llegit bé, els drets humans: "O tempora, o mores"). Tot indueix a creure que la del Golf, al marge d'atrocitats i compunció, és una d'elles." Si deixem al marge la llei de la gravetat, no caurem d'un setè pis al carrer: surarem. Però si tenim en consideració el detall de l'existència d'aquesta llei, més val que no ens tirem: ens faríem bastant mal. De la mateixa manera, "al marge d'atrocitats", aquesta guerra és un joc de saló: sense morts, sense mutilats, sense malalties, sense misèria, sense gana... El petit detall és que les atrocitats són consubstancials a la guerra. Al marge de Felips Lordas i gent similar, el món seria feliç, però n'hi ha molts. És un detall que, desgraciadament, la realitat no ens deixa posar al marge.

Daniel Raventós

La crisi bàltica

El llarg camí de la independència

Després de la intervenció militar soviètica contra les repúbliques bàltiques, primer a Vilnius, més tard a Riga, la situació resta molt lluny de ser favorable als designis de la direcció soviètica. A Lituània, els resultats del referèndum organitzat pel govern de la República, enfrontant-se directament a la prohibició estatal, mostra clarament la voluntat de la població d'aquest país de reconquerir la seva plena sobirania nacional. A Estònia i a Letònia, la situació és similar, en vespres de la data del 17 de març, on Gorbatxov, investit de plens poders, organitza el seu referèndum sobre el nou tractat de la unió.

Construint una barricada a Vilnius

En aquest marc, la direcció soviètica multiplica els seus advertiments contra els pobles bàltics, util.litzant a fons tots els mitjans al seu abast. Així, el passat 10 de gener, abans del referendum, Gorbatxov exigia "la restauració de la Constitució soviètica a Lituània". Tres dies més tard, els "boines negres" de l'exèrcit, intervenien contra la població, causant la mort a més de catorze persones en l'ocupació del locals de la TV Lituana. El general soviètic Vladimir Uskhochick, cap militar de Vilnius, enviava una carta al president Vytautas Landsbergis, comunicant-li que les seves tropes eren "cada vegada menys controlables". Al costat d'aquestes amenaces, les maniobres de divissió es multipliquen, via els respectius "Interfront" de les tres repúbliques i dels autodenominats "Comitès de Salvació Nacional". Tot sembla doncs anunciar una propera intervenció militar decisiva per par de la direcció soviètica a les tres repúbliques bàltiques.

La situació a Lituania

La celebració del referendum independentista i el que revelen els seus aclaparadors resultats oficials (85% de participació, 94% a favor de la independència), semblen haver aturat una certa divisió a l'interior del propi moviment nacionalista lituà, el Sajudis, com va manifestar-se obertament amb la dimissió forçada de la primera ministressa, Kazimira Prunzkienie. En el si del moviment Sajudis existeixen divisions tant en el terreny social, en el que les autoritats de la República tendeixen a considerar els moviments de treballadors, inclosos els lituans, com a portadors d'una condemnada ideologia de "lluita de classes" que cal rebutjar, com en el terreny econòmic. Aquí, dins d'un acord general sobre la implantació de l'economia de mercat, les diferències es situen sobre les perspectives de relació de l'economia lituana amb el mercat soviètic. Els partidaris de la dimitida Prunzkienie volien mantenir uns certs lligams a aquest nivell, conscients de les dificultats de competir directament amb els països de la CEE, mentre que els seguidors de Lansbergis volen trencar els vincles econòmics amb una URSS amb fortes dificultats, per orientar-se directament a la introducció accelerada dels mecanismes de mercat.

A nivell polític les diferències resulten també evidents i afecten a les relacions entre les tres repúbliques bàltiques. L'orientació de Landsbergis d'orientar-se vers les "democràcies occidentals" per que elles els assegurin l'accés a la independència, no només xoca amb la voluntat dels governs occidentals de no modificar les fronteres actuals al continent europeu ni de desestabilitzar al propi Gorbatxev, sinó que divideix a la propia població, multiplicant els recels de les minories d'origen rus o d'altres nacionalitats de la URSS.

Soldats soviètics a l'edifici de laràdio

Les mateixes repercusions del referèndum son il.lustratives de tot això. En el món occidental, únicament Islàndia ha reconegut formalment la independència de Lituània, mentre que la resta de governs es limiten a demanar moderació a les dues parts.

Però ni aquestes divisions ni els errors d'apreciació de la direcció nacionalista lituana justifiquen de cap forma la intervenció de la direcció soviètica. De fet, l'atac dels boines negres i les condemnes del Kremlin tenen l'efecte d'unificar les files del moviment nacionalista i del conjunt de la població de Lituània. Els aclaparadors resultats del referèndum i la participació massiva de la minoria russa, en son una mostra.

El nou "tractat de la unió"

La situació a la URSS esdevè cada dia més confusa. Com escriu C. Verla a Inprecor nº 322, en la seva edició francesa: "D'igual forma que la intervenció de les tropes soviètiques a Hungria en el 1956 va explotar el contexte creat per l'expedició franco-britànica a Suez, la dels paracaigudistes a Lituània s'ha beneficiat sens dubtes de la mobilització internacional pel Golf. De fet, o sobre la base d'un acord, el recolzament de Gorbatxev a la política americana a l'Orient Mitjà podria ser la contrapartida d'una actitud recíproca dels EUA sobre els afers interiors en la URSS. En el seu conjunt, i pel moment, les potències imperialistes (i sens dubte els bancs) prefereixen un Gorbatxev potent a l'esclatament caòtic de la Unió Soviètica; les repùbliques bàltiques ja ho han notat."

"L'esclament i l'impasse dels corrents lliberals 'radicals' són evidents arreu de la URSS. Si el camí ideològic i jurídic vers el capitalisme ha inspirat als reformadors a la URSS, d'igual manera que als dels països de l'Est; després de varios mesos, la restauració capitalista és com a mínim tant difícil pels uns com pels altres: les polaritzacions socials i polítiques en son la conseqüència. Aquestes han començat a dividir els fronts i els governs nacionalistes, especialment en les repúbliques bàltiques o a Armènia, especialment sobre l'actitud a adoptaren front del tractat de la unió proposat pel Kremlin. Pet tot arreu es subratlla la pèrdua de prestigi dels nous governants, que perpetuen en el seu profit els privilegis i les pràctiques antidemocràtiques dels antics poders."

En aquest marc, el nou tractat de la unió proposat per Gorbatxev no deixa de tenir un aspecte purament formal. La "nova unió" s'assembla massa a l'antiga i no sembla satisfer a ningú. Els complicats procediments per la separació de les repúbliques que ho desitgin, les indefinicions en les competències sobre la propietat, el mercat i les relacions econòmiques, la difícil qüestió del caràcter nacional de les forces armades, tot resta pendent de resolució. En aquest marc, Alexander Dzassokhov, president del comitè d'afers internacionals del soviet suprem de la URSS rebutjava no fa gaires setmanes "la idea avançada per les repúbliques bàltiques, segons la qual les repúbliques han d'haver adquirit la seva independència abans d'estudiar la seva eventual adhesió al tractat federal...La sobirania pot realitzar-se sobre una base amplia, sobre la plataforma de l'autodeterminació, però dins del marc de la unió. Perquè crear anomalies històriques?: primer sortir després tornar?"

Aquest ha estat, de sempre, el raonament del centralisme: la incomprensió de les aspiracions nacionals.

A hores d'ara, la qüestió resta oberta. Cap tractat de la unió imposat per la força de les armes serà viable per les tres repúbliques bàltiques. A la vegada, aquestes, amb Lituània al davant, al no acceptar aquest tractat i situar-se al marge de la unió, seran forçades a defensarse contra els boines negres, contra la intervenció militar del poder central.

Una situació inestable

Aquesta no és doncs una situació còmode pels pobles bàltics. Forçats a incorporar-se a la URSS en el 1940 en el marc dels acords entre Hitler i Stalin, han sofert durament els intents desnacionalitzadors i assimilacionistes de la burocràcia del Kremlin. La seva voluntat de reconstrucció nacional, de recuperació dels drets nacionals arrabassats sembla clara, tot i comptar en el seu interior amb importants minories d'origen rus: el 33% de la població a Letònia, el 12% a Lituània i un 35% a Estònia, aquest darrer percentatge s'obtè sumant-hi la població d'origen bielorussa i ukràniesa. El Kremlin sembla decidit a impedir per tots els mitjans la recuperació i cerca d'utilitzar a fons totes les divisions nacionals, tots els xovinismes al seu abast. La situació creada per la guerra del Golf els es favorable per una intervenció militar, però a diferència del passat, aquesta intervenció compta amb la dificultat afegida d'un cert nivell de mobilització a la mateixa Rùssia, com va mostrar la manifestació a Moscou el passat 20 de gener (aniversari de la intervenció militar a Bakù el 1989, on van morir desenes de persones sota els tancs). En aquesta, al menys cent mil persones van manifestar el seu rebuig a qualsevol intervenció militar contra les repúbliques bàltiques.Malgrat tot, caldrà restar alerta.

J.F.

Una lacra a l'URSS d'avui

El moviment nacionalista rus PAMIAT

Amb la perestroika han aparegut a Rússia un seguit de partits i moviments de masses de la mes variada gamma. Molts dels partits i moviments sorgits ja eren d' esperar en una societat post-dictatorial. El moviment Pamiat (memòria, en rus) ha estat una sorpresa pels analistes polítics estrangers, i fins i tot pels mateixos russos. És un dels mes forts i mes consolidats a hores d'ara, malgrat les seves subdivisions i fraccions a les ciutats mes grans. Cal afegir que el seu poder de convocatòria es considerable i els seus actes provoquen polèmica a la premsa. Hem demanat al Josep Maria Farré, bon coneixedor del tema, que ens ho expliqués.

Pamiat és un moviment que té els seu origen al final del període de Brejnev.

Abans de la pujada de Gorvatxov al poder ja existia un nucli, una colla d'amics que es trobaven per parlar del redreçament del país, de la revisió de la història, tot reivindicant Rússia i el seu passat immediat. El nucli d'amics era petit, però influent en les revistes intel.lectuals i de caire nacionalista rus.

Alcohol i església

La lluita contra l'alcoholisme fou un altre tret que caracteritzà els fundadors de Pamiat al final de l'època Brejnev i que trobà bona acollida amb Andropov al poder. Hom considera que la campanya contra l'alcoholisme fou ideada pels intel.lectuals lligats a Pamiat. També mostraren interès, els membres fundadors del moviment, pel fet ecològic, davant les greus destrosses de boscos, llacs, pobles... Idea que també fou recolzada per molts escriptors del moment, com Vladimir Rasputin.

La gent de Pamiat prestà atenció a la situació de l'Església Ortodoxa Russa, volent que tornés a ser la guia espiritual i que tingués la importància social i pública que havia tingut durant el tsarisme i que els bolxevics havien arraconat als seus temples de cúpules daurades. Membres del moviment Pamiat manifestaren l'interès pels temples i esglésies que el bolxevisme havia utilitzat per a usos diversos i que estaven lligats a la història de Rússia, la història dels tsars i que configuraven part de la memòria del passat, sil.lenciat durant 70 anys. Temples i monuments religiosos que ara són motiu de descoberta per al gran públic rus, com el temple del Salvador a Moscou, la catedral de Sant Isaac i el temple de la Verge de Kasan a Leningrad.

En aquest procés reivindicatiu de la memòria "russa", Pamiat ha proposat canvis de noms, retorn al nom històric a carrers, ciutats, institucions, el retorn de festes tradicionals com el dia de la victòria de l'exèrcit rus sobre Napoleó... i sobretot, Pamiat vetlla per fer despertar al poble rus la seva consciència nacional i el seu orgull de poble que ha estat maltractat pel bolxevisme.

L'antisemitisme

Però el que d'un bon començament ha fet més famós a Pamiat ha estat la manera de tractar la qüestió jueva.

El moviment ha recollit i fa seu com a estendard una amplia opinió antisemita, que es palpa a la societat russa i que ha viscut graus diversos durant els anys del comunisme, sovint enfortit i dirigit des del Kremlin. Un antisemitisme latent que ve de lluny, però que en aquests anys de perestroika ha augmentat en part, en veure que els més afavorits en poder sortir a l'estranger, a Israel i a Estats Units, són els jueus. Sobretot ha augmentat en saber-se mes detalls de la revolució d'Octubre i de l'origen dels seus líders. Molts dels líders tenen origen jueu (Lenin, Trotski, Kamenev, Lunartxarki, Kaganovitx...) i són tots ells agents del sionisme, els qui han dut a Rússia a fer perdre la seva identitat, a fer oblidar la seva història, fins i tot a la penúria econòmica, diuen els dirigents de Pamiat en els seus mítings i articles de les revistes.

L'afirmació de russofília dels dirigents de Pamiat va sempre acompanyada del menyspreu envers els jueus. Per ells, no es pot ser autèntic nacionalista rus i valorar alhora el poble jueu.

La premsa dita liberal que, en un primer moment, va ajudar a desempallegar-se de l'època Brejnev i a descobrir els horrors l'estalinisme (com el setmanaris Ogonyok i Moskovski Novosti) va ser també la primera en denunciar la càrrega feixista dels dirigents de Pamiat. La resposta dels líders de Pamiat a aquestes acusacions fou denunciar l'existència de jueus al servei de la causa sionista mundial al si de la redacció de les revistes esmentades. Des de 1987 la picaballa no ha cessat. Articles que denuncien les activitats dels diversos grups de Pamiat, juntament amb cartes al director que mostren la intolerància d'aquests grups no han deixat mai de sortir.

La fama de l'antisemitisme de Pamiat rau, segons testimoni de militants de] moviment, en la premsa dominada pels jueus. Cal considerar que Pamiat és recolzat des de la redacció d'algunes revistes, que cada setmana apropen al lector nacionalista rus pàgines de la història al costat de la polèmica sense fi de russòfils i occidentalistes. Revistes, com Molodaia Gvardaia i Nash Sovrmennik no tenen una tirada com Ogonÿok, però sí que arriben a molta gent, sobretot al territori de Rússia a moltes ciutats provincianes i a moltes casernes. Es poden considerar molt properes a la causa Pamiat.

Pamiat en acció

L'incident més cridaner, lligat al nom de Pamiat ha estat l'escàndol que hi va haver el dia 18 de gener de 1990 a l'Associació d'Escriptors de l'URSS a Moscou, ara fa un any. Faig una mica de repàs de l'incident per veure quin és el mètode d'actuació de Pamiat i que no tot queda en paraules d'un article, ni tota la seva càrrega antisemita queda en paraules escrites.

Un grup d'unes 30 persones amb insígnies de Sant Jordi i el drac, un dels símbols duts amb més assiduïtat pels membres de Pamiat, va entrar a la sala de l'Associació uns minuts abans de la celebració del "dia del micròfon lliure", que l'agrupació "Abril", lligada als escriptors progressistes, feia temps havia endegat. Consistia en deixar l'entrada lliure a tothom qui volgués i amb dret a utilitzar el micròfon durant un temps. Els del grup Pamiat s'asseguren per tota la sala i mostraren les seves pancartes: "FORA EL SIONISME", "ABRIL, QUI ET FINANCIA?", "LA DEMOCRACIA PEL POBLE I EL SIONISME FORA DE LA LLEI", "ELS AMICS D'ISRAEL NO HAN DE TENIR LLOC AL SOVIET SUPREM DE L'URSS"...

Els escriptors del moviment ABRIL, veient el caire feixista i provocador de les pancartes, acompanyat de crits, avisaren al públic reunit a la sala que no començaria l'acte si no es retiraven les pancartes i marxaven de la sala els feixistes. Un dels dirigents del moviment Pamiat es va treure un megàfon de sota l'abric i increpà els de l'"Abril": "i vosaltres, als russos els dieu feixistes?". "Vosaltres, bords jueus!"

I començà a la sala una batussa. A l'escriptor Bulat Akudjava li torçaren el braç, a d'altres els tiraren per terra, van trencar ulleres... La policia, sempre amb presència visible a la sala, aquest dia no es va veure. Quan els policies va entrar a la sala després d'esperar una bona estona, no sabien que fer. El dirigent de Pamiat, dalt de l'estrada amb el megàfon a la mà els "imposava".

Com era d'esperar, els fets no arribaren a cap tribunal i queda com un "incident" més dins de l'arrodoniment de la perestroika.

Pamiat, Catalunya i el feixisme que torna

A la colla d'amics intel.lectuals que iniciaren el moviment en trobades entorn del samovar i el vodka s'hi afegí Dmitri Vasiliev, el dirigent mes conegut del moviment, molt amic del pintor Ilia Glasunov, en certa manera lligat amb Catalunya, ja que va venir a recollir el nomenament de membre de l'Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi. Actualment sota el paraigües de Pamiat s'aixopluguen gairebé una dotzena d'organitzacions, que s'han dividit i fragmentat els dos últims anys del grup inicial sorgit amb l'impuls de Dmitri Vasiliev. Vasiliev, fotògraf de professió, és una figura carismàtica, tal vegada el líder més conegut. El seu grup té representants a més de 30 ciutats.

Les divisions del moviment han anat entorn de l'acceptació de la realitat soviètica i dels seus líders, i de la monarquia no solament com a estudi de recuperació històrica, sinó com a possibilitat de canvi del sistema. El grau d'acceptació de la creença religiosa ortodoxa també ha estat motiu de divisions del moviment Pamiat.

Segons un estudi de la revista "Sobesednik" del desembre passat, a la multitud de grups, si comptem també els existents arreu de Rússia i no solament els de Moscou, es dóna una constant: "considerar que el sionisme, teòricament i pràcticament, vol dominar el poder mundial". Alguns grups hi afegeixen que els jueus estan d'acord amb els maçons per fer-se amb el poder. Semblava que el feixisme havia estat vençut a Rússia l'any 1945, però ara torna a treure el cap a finals de segle amb mètodes que fan recordar els anys 30 a Alemanya.

J. M. Farré i Pedrós

Cartell de Pamyat

Josep Maria Farré a Moscou

Un any decisiu a Sud-àfrica

Canvis i crítiques en l'ANC

1991: Any de l'Acció de Masses per la Transferència del Poder al Poble. Aquest és el títol que el Congrés Nacional Africà (CNA, o ANC segons les segles en anglès) ha triat per al capítol d'enguany de la lluita contra l'apartheid. Però abans d'encetar-lo, han hagut de fer tot un seguit de rectificacions respecte a l'anterior.

En un article aparegut al demà d'octubre, ja vam explicar com la violència, que havia costat més de 4000 morts durant cinc anys a Natal, es va estendre de cop i volta al Transvaal just uns dies després de l'anunci fet pel CNA que suspenia la lluita armada.

Per entendre l'impacte que això va causar en una bona part de la seva base militant, llegim aquesta carta publicada al setmanari de més gran tiratge de Sud-àfrica. El seu autor és de Soweto.

"Vull començar per la meva organització, el CNA i el seu executiu dins i fora del país.

"Tinc algunes preguntes per a ells:

"1. Quanta gent ha de morir abans que us adoneu que estem morint?

"2. Són millors les negociacions que la vida dels africans?

"3. Per què parleu amb l'Inkatha mentre segueix assassinant-nos en els trens i als campaments de "squatters"?

"4. Una reunió entre Nelson Mandela i Gatsha Buthelezi, impedirà que aquests zulús i blancs ens matin? ...

"Nosaltres, la joventut de Soweto, no tenim por d'Inkatha. Armeu-nos com ells.

"Abans de l'alliberació de la direcció del CNA de les presons, Inkatha no jugava a Soweto. Ara que n'heu tornat, ens impediu de defensar-nos...

"Avui moren 500, i no hi ha resposta. Estem farts. De vosaltres, camarades, només volem armes. Si us plau, "Sechaba se a fela" (la nació s'està acabant)"

La joventut es fa sentir

Es en aquest context que el CNA va celebrar, el desembre, la seva Conferència Consultativa. La major part de la gent que dirigeix l'ANC a nivell local és molt jove i molt combativa. Van exigir un canvi de línia i la van imposar, fins a un cert punt, contra l'opinió de Mandela. Aquest es va veure constrenyit a llegir una declaració que en part representava un correctiu per a ell.

Després de mesos de desmobilització i un balanç molt pobre quant als resultats concrets de les negociacions, es diu ara: "Es erroni plantejar les negociacions i l'activitat de les masses com a contraposades entre si. La participació massiva del poble en el procés de les negociacions és un component imprescindible del procés de garantir que el mateix resultat d'aquestes negociacions reflecteixi els vertaders interessos i aspiracions d'aquestes masses."

Al mateix temps, va més enllà d'una mera declaració de principis i es compromet a organitzar un programa d'accions de masses i amenaça amb trencar les negociacions si abans del 30 d'abril el règim no hagi suprimit tots els obstacles - alliberament dels presoners polítics, retorn de la gent exiliada, etc.

Un altre motiu de descontentament entre les seves pròpies files ha estat la manca de democràcia. Més concretament, el fet de mantenir secret el contingut de les negociacions ha estat molt criticat. Les resolucions diuen que no hi haurà "confidencialitat" (l'eufemisme que es feia servir en comptes de secretisme) i, a més, "insisteixen en la necessitat que el Comitè Executiu, durant l'acompliment de les seves tasques, consulti regularment els membres del CNA en totes les regions sobre els temes principals."

Auto-defensa

Les resolucions també sancionen el que de fet ja s'estava produint espontàniament a la base de l'organització: la creació de comitès d'auto-defensa, tal com ho demanava l'escriptor de la carta citada més amunt. La declaració llegida per Mandela diu: "El nostre moviment té el compromís d'ajudar el poble al llarg de tot el país a establir els mecanismes necessaris per la defensa de cada comunitat." I les resolucions parlen fins i tot de la possibilitat d'una revisió de la decisió sobre la suspensió de la lluita armada.

I en aquest ambient tampoc no podia faltar una referència a un dels més importants problemes de fons: "El procés de canvi inspirarà molt poca confiança i es produirà en una situació d'inestabilitat si, en la pràctica, la massa empobrida del poble continua experimentant una reducció encara més gran del seu nivell de vida."

Pel que fa al boicot internacional, un tema que ens afecta més directament, la conferència hi va posar una de freda i una de calenta. La resolució comença de forma contundent: la campanya existent es prosseguirà. Al llarg dels seu 15 paràgrafs, però, aquesta fermesa es va diluint. A més, s'hi inclouen idees no gaire clares com la de "orientar possibles inversors cap a programes... que tenen com a objectius específics donar poder a la població negra."

Finalment, la reivindicació d'una assemblea constituent, elegida per sufragi universal i d'un govern provisional han emergit com a les principals demandes polítiques plantejades pel CNA. La proposta sembla encertada, però queda per veure quin combat menarà per aconseguir-la.

Canvi de rumb?

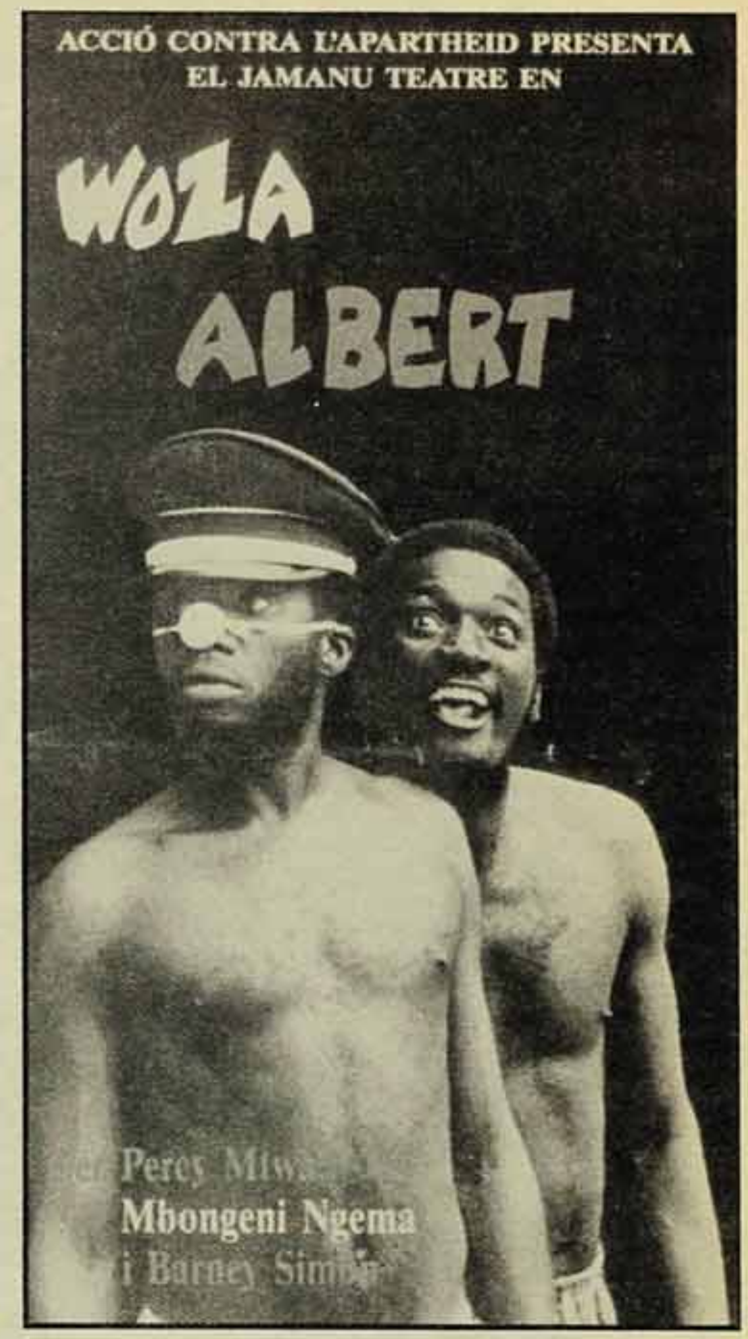
Aquesta conferència ha representat un gir significatiu, sota la pressió de la seva jove militància, de la força política més important entre la gent que lluita contra l'apartheid. Tot i així, cal recordar que el CNA no és una organització homogènia i aquesta victòria ni és total ni és definitiva. Moltes de les formulacions aprovades deixen entreveure obertures per on les interpretacions més conservadores bé es podrien esmunyir.

El 2 de febrer de 1990 el president De Klerk va anunciar, en la sessió inaugural del parlament sud-africà, l'alliberament de Nelson Mandela. En aquest aspecte va complir la seva paraula, però fora d'això les accions positives han escassejat. A la sessió corresponent d'enguany, De Klerk ha anunciat que les tres lleis bàsiques de l'apartheid que romanen en vigor seran abolides durant els propers mesos.

La reacció del CNA ha estat ambigua. Per una banda "assenyala amb satisfacció la proximitat entre les posicions adoptades ara pel Partit Nacional i les polítiques històriques del CNA," la qual cosa podria semblar una mica sorprenent. Per l'altra, però, li recrimina el seu rebuig de l'idea d'una assemblea constituent i un govern provisional; el seu intent d'implicar dirigents del CNA en la formulació de segons quines polítiques sense tenir cap mena de poder real; l'absència de tota referència a les lleis repressives; i el silenci sobre els presos i els exiliats.

Evidentment hi ha molts més actors sobre l'escenari sud-africà. No obstant això, l'evolució del CNA durant el pròxim període exercirà una influència profunda sobre la direcció que prendrà la societat a la sortida formal de l'apartheid. Les preocupacions estan ben fundades i queden intactes. Tanmateix, hem trobat alguns elements que ens permeten tenir una certa esperança.

Oriol

Premsa i teatre

Si no fos el "demà", i encara, molt poca cosa sabríem a través de la premsa de la realitat de Sud-àfrica. Malgrat que l'atenció de gairebé tot el món se centra en aquests moments en el Golf, no cal perdre de vista la importància de la lluita contra l'apartheid. L'ONU també va condemnar aquest sistema, qualificant-lo com a "un crim contra la humanitat", mal que en aquest cas mai no va arribar a prendre les mesures necessàries per posar-hi fi. A més, la classe obrera més gran i més ben organitzada del continent pot jugar un paper determinant en la configuració del sistema post-apartheid.

Per ajudar a omplir aquest buit informatiu, Acció contra l'Apartheid acaba de publicar una nova revista. Es diu "Thembisa", nom d'un township lleig, però combatiu, dels voltants de Johanesburg. I vol dir: tenir esperança, tenir esperances. Com comenta la mateixa revista: "Una cosa no gens fàcil en la situació actual. Però sí necessària. I també possible. I més possible encara si sabem contribuir-hi amb el nostre suport."

La contraportada d'aquest primer número duu un anunci. No per mercaderies sud-africanes (el butlletí argumenta que és massa d'hora per aixecar el boicot) sinó per un producte cultural molt especial. Es tracta de Woza Albert!, una obra de teatre escrita per tres autors sud-africans.

Es una obra molt divertida que pren com el seu punt de partida una idea estrafolària: què passaria si Jesucrist triés Sud-àfrica per tornar a aquest món? L'obra ha recollit una sèrie d'èxits arreu del món i va ésser representada a Barcelona l'any passat en anglès. Aquesta nova versió, però, és diferent.

En primer lloc, és en castellà (llevat de les cançons i alguns passatges en idiomes africans i una polèmica escena on l'amo que maltracta un treballador negre parla català!). També és diferent perquè els dos actors són immigrants africans que viuen al Maresme i l'obra ha estat modificada per ressaltar els paral.lelismes entre els problemes que té la gent negra a Sud-àfrica i els que té aquí.

Un altre atractiu, encara que no ho sembli, és el fet que després de cada representació hi ha un col.loqui entre el públic i els dos actors i representants d'Acció contra l'Apartheid, l'Associació Catalana d'Ajut a Moçambic i ocasionalment, SOS Racisme. Fins ara molta gent s'hi ha quedat i ho ha trobat força interessant.

Qui vulgui saber més sobre la revista o demanar una representació de l'obra de teatre a la seva associació de veïns i veïnes, casal de joves, grup pacifista, etc. es pot adreçar a:

Acció contra l'Apartheid
C/ Salines, 10
Gràcia, Barcelona.

Oriol

Un país estrany?

Nepal: on l'ahir és l'avui

No acostumem a dedicar gaire espai en la nostra premsa a països o Estats que s'inclourien en allò tan eteri qualificat d'"exòtic". Algun cop, però, ens arriba una col.laboració d'aquestes. En Toni Salas és qui ens l'ha fet. Creiem que és un article prou informatiu. Les fotos són també de l'autor.

La terrible Deessa Kali necessita sacrificis humans. Estem al Nepal, a Dakshakali, dos dies a la setmana se li sacrifiquen ànecs, galls i altres petits animals. Quasi no hi ha ritual, se li talla el cap al gall, se li ofereix a la Deessa i la sang corre pel temple, obert a l'aire lliure.

Després el propietari s'emporta l'animal i se'l menja. És a dir, aquesta cerimònia acompleix funcions religioses que complementa amb les de l'escorxador. Hom pot acomplir amb la seva religió i alimentar-se de pas.

Aquest és l'esperit del Nepal, el ritu, la tradició i el fet religiós en equilibri amb les necessitats socials i les materials de menjar cada dia.

Ja no hi ha hippies a Kathmandú

Nepal ha canviat a pitjor, al menys pel visitant. Abans Kathmandu era una ciutat medieval, avui s'alcen al seu voltant edificis nous per tot arreu i s'obren àmplies arteries de circulació. El cotxe, desconegut quasi fa una dotzena d'anys, s'apodera avui de Kathmandu, xiulant, molestant, escopint fum i fent soroll.

Ha arribat el "progrés". Hi ha menys misèria, però s'ha perdut un concepte, un atractiu de societat pura i sense contaminacions. Els nens o els joves, sempre disposats a ajudar-te i a xerrar amb tu, són avui captaires que demanen rupies o enganxosos i insuportables venedors que t'assalten.

El carrer dels hippies, antigament ple de color, de gent i de botigues amb petites meravelles artesanals, ha quedat avui reduït a fosques botigues de rampoines sense ambient.

És cert que hi ha més creixement econòmic i més qualitat de vida. Aquesta era una societat de no-cotxes, no-contaminació, no-sorolls, no-edificis alts, una economia agrícola i artesana -verd i natura-, gent oberta i hospitalària. Aquests conceptes estan avui en greu perill, en retirada. El mite d'una generació està a punt de morir com ho van fer ja fa temps les seves idees, les de la filosofia hippie.

Un país en canvi

El Nepal és un país de 17 milions d'habitants. Les manifestacions contra l'autocràcia del rei Birendra han estat constants tot l'any anterior i sobre tot la primavera passada, quan milers i milers de persones, quasi un quart de milió, segons fonts ben informades, es van manifestar per tota la vall.

Resultat: tres-cents morts a mans de la policia. Sembla que no en va, doncs ara hi ha partits polítics i un govern provisional de coalició amb ministres socialistes i comunistes entre d'altres. Hi ha una nova constitució i es convocaran eleccions en breu. El rei ha acceptat tots aquests canvis per tal de mantenir-se en el tro malgrat el sentiment de rebuig que te la població cap a la seva persona.

Al Nepal hi ha un 60% d'analfabetisme, solament un 25% d'homes i un 15% de dones saben

llegir i escriure. L'ensenyament, òbviament, no és obligatori. Les dones estan ocupades en els treballs de la casa i el camp, i les noies es fan càrrec, des de ben jovenetes, dels germans més petits. Tot això es considera, evidentment, més rendible que estudiar.

Nepal és un país bàsicament agrícola, es cultiva sobre tot arròs i blat. La gent viu de conrear el camp o en alguns casos del comerç i l'artesania. Existeix un elevat consum de droga, la planta de la marihuana neix al costat de la carretera i plegat amb l'hatxis es consumeix sense miraments. És part de la seva cultura, de la seva tradició, després del dur treball els relaxa i els tranquil.litza.

Tot i que el turisme i el "trekking" han portat riquesa a la regió, hi ha encara moltes mancances. La mitjana de vida és de 58 anys en els homes i 56 en les dones, els sherpas, degut a l'esforç constant que realitzen traginant pesos, viuen encara menys temps, al voltant dels 50 anys.

Això no és problema: es mor molta gent, però en neix molta més. Al camp, cada família té sis o set nens. A la ciutat, tres o quatre. Curiosament encara es desenvolupa en algunes zones rurals, la poliàndria. Una dona té varis homes, en general germans.

Això es fa per poder repartir entre menys persones la propietat de la terra i aconseguir que sigui més rendible.

La propietat de la terra és privada, tot i que l'estat limita, segons les regions, a un 5% o un 6% com a màxim la terra conreable per a una família. Les zones rurals on viu la majoria de la població, estan deixades de la mà de Déu. Els hospitals es troben majoritàriament a les ciutats i quan un malalt hi arriba amb un transport (a vegades quasi inexistent) és per trobar la mort.

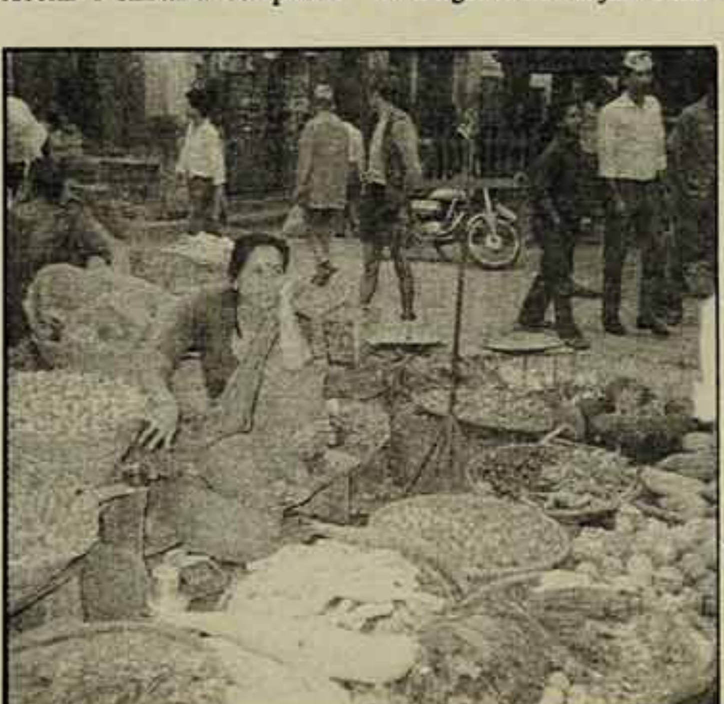
Moltes coses al Nepal recorden un món d'un altre temps i no per bé. Els leprosos i esgarrats que demanen almoina, per exemple. La lepra és una malaltia molt estesa i les abundants leproseries en donen fe. Els orfandats i la falta d'estructura escolar i sanitària completen aquest mapa social medieval, en el pitjor dels sentits.

La major part de la gent viu a un altre costat de la realitat, sense problemes vitals, amb una vida precària, pera quasi sempre amb el suficient per menjar. Fora de les zones urbanes, quasi no hi ha cotxes, no hi ha electrodomèstics, poques cases tenen televisió. És encara una vida lluny a aquella d'Occident i de la seva cultura i de les seves necessitats.

El sou d'un treballador pot ser unes 15.000 rupies, és a dir, unes 4.500 pessetes mensuals. La vida pels europeus és doncs francament barata, pots menjar molt bé per 400 pessetes i comprar qualsevol bajanada per preus irrisoris.

El gurú que aixecava maons

La religió és un conjunt d'hinduïsme i budisme: hi ha vaques soltes per les ciutats però no en excés. Predomina el sistema de castes, no de forma oficial, però sí en la realitat. Els casaments són aparaulats pels pares i només es produeixen entre persones de la mateixa casta.

Si algú va a Swayambhunat, veurà el més antic temple budista de Kathmandu. El temple està ple de mones que no són pas agressives.

Entrem allà on preguen els monjos, amb vestits taronges descolorits i en mig d'algunes figures budistes que semblen tretes de les falles de València; i uns nens, futurs lames o monjos, que juguen a les cartes en un racó. Sortim, un fals gurú es deixa fer "fotos" a canvi d'unes rupies, un esgarrat també demana, els venedors es llencen a sobre nostre.

Si algú passeja per Kathmandu no es pot perdre el Palau de la Kumari o Deessa vivent. La nena que ha estat seleccionada per assumir aquest paper, té ja dotze anys. Quan arribi a la pubertat deixarà el seu lloc a una altra que serà escrupolosament seleccionada.

La Deessa viva és presonera dins el seu Palau, no pot sortir, només en algunes festes religioses apareix en el seu palanquí. Estem al pati del Palau, tenim que deixar vint rupies a terra, això dóna dret a que la Deessa tregui el cap per la finestra. Així ho fa, uns segons només i amb cara de fàstic. Fins i tot per veure a les Deesses s'ha de pagar avui dia.

Si algú passeja pel temple hinduiste de Pashupatinah a la caiguda de la tarda pot ser vegi les cremacions, els morts al costat del riu Bagmati, entre l'olor de socarrimat i les cendres, els nens es banyen i les mones hi campen com a casa seva.

Pot ser estigui també el gurú de Pashupatinah. Mitjançant la concentració i el ioga aixeca amb el seu membre un grup de maons que pesa trenta cinc quilos. El personatge pacta prèviament el preu de l'espectacle i es posa mans a la feina o més bé, sexe a la feina, per donar compliment als grups de turistes que el metrallen amb les seves màquines de fotografiar. No hi ha trampa ni cartró.

I els impressionants Himalaies i la natura que desborda per tot arreu i les lamaseries amb la música i els càntics commovedors dels monjos i els Déus i els gurús veritables i falsos i la picaresca i la pobresa i un món i una societat diferent i inoblidable a la que se li ha parat el rellotge del temps per allò de positiu i per allò de negatiu.

Toni Salas

L'enterrament de l'eurocomunisme

El PCI ja no existeix, però...

La Guerra del Golf, omnipresent, ha relegat a un segon plànol moltes altres coses. Una d'elles ha estat el darrer Congrés del PCI que ha decidit per una amplia majoria la seva transformació en Partit Democràtic de l'Esquerra (PDS). El nostre col.laborador Fabrizio ens ho analitza en aquest article, reprenent el que ja publicàvem al "demà'' nº 67.

L'últim Congrés del PCI, que va tenir lloc a Rímini a primers de febrer, va ratificar les decisions de la direcció Occhetto sense masses sorpreses: el partit comunista més important d'Occident, després de setanta anys de vida, ja no existeix. Era un desenllaç relativament consensuat, anunciat de feia temps, compresa l'escissió.

L'espectacle va venir després, en el moment de l'elecció del secretari del PDS, de la nova formació nascuda del Congrés. El fracàs clamorós d'Occhetto en la primera elecció per falta de quorum és un fet que desmereix els primers passos del nou partit en l'escena italiana.

La "cosa" és moguda

Darrera d'aquest incident protagonitzat per l'ex-secretari del PCI, existeix la complexa geografia política del nou partit i de les mateixes bases programàtiques i ideològiques del PDS. Que Occhetto en sigui la primera víctima, encara que sigui per uns dies, vist que en una segona votació fou elegit per una gran majoria, és una dada si més no força significativa.

El XX Congrés del PCI s'ha desenvolupat en un moment "incòmode" pels ex-comunistes italians: la guerra del Golf i l'activa participació d'Itàlia al costat dels "aliats-amos" nordamericans en aquesta guerra ha posat als dirigents del partit en una situació complicada.

Forçats per les mobilitzacions populars (en la composició de les quals la base del partit té una forta incidència) a prendre una posició més clara contra la guerra i l'intervencionisme del govern, han tingut de gestionar aquestes postures en el si del seu delicat equilibri intern. Equilibri que es configurava al voltant d'una hipòtesi decididament moderada i de suport substancial a les resolucions de l'ONU.

Per fer front a aquesta situació, i encara més, per contenir en general les conseqüències de l'escissió, Occhetto s'ha vist forçat a realitzar alguna apertura política dins del sector més radical del PDS; això és el que suposa el nomenament d'Ingrao com a cap polític.

Obviament, aquest fet no va ser acceptat de bon grat pels anomenats "miglioristi", el corrent que mostra millors relacions amb el Partit Socialista i que defensa una opinió més moderada. El resultat d'aquest embolic inicial del PDS ha fet que sigui la dreta i no pas l'esquerra la que hagi "castigat" Occhetto en les urnes, llençant d'aquesta forma un senyal de clara amonestació a la direcció, encara que indiscutiblement ho faci per motius molt diferents.

Les espectatives de l'escissió

L'escissió del sector més intransigent del vell PCI, àmpliament anunciada, constitueix un fet decisivament important. En primer lloc perquè aplega més gent de la que s'esperaven els seus dirigents, i en segon lloc perquè podria representar una força gens despreciable en el panorama de l'esquerra italiana. De moment, algunes idees semblen clares: constituir un nou partit comunista, hereu dels símbols, el nom i la tradició del vell.

Resta per veure quina part d'aquest projecte serà realitzable i interessant, sobre tot si en aquest patrimoni s'hi troba, com és probable, l'herència de Togliatti i del reformisme "a la italiana".

En aquests dies, els dirigents de l'escissió aparèixen eufòrics: 30.000 adhesions ja recollides, 11 senadors i 5 diputats, prop de 6.000 participants a la primera assemblea nacional dels "cercles per la refundació comunista"...

La possibilitat que a Itàlia neixi un pol polític neo-reformista, col.locat a l'esquerra del PDS d'Occhetto, amb certa força i credibilitat, és força concreta. Sergio Garavini, probable secretari d'aquesta formació, ha anunciat que el Congrés de constitució es realitzarà entre el proper 25 d'abril i el primer de maig, dues dates històriques pel moviment obrer italià. És evident que aquesta nova situació, definida només amb alguns senyals clars, planteixi alguns problemes a les forces classistes i revolucionàries d'Itàlia. Especialment a Democrazia Proletaria, l'organització de l'extrema esquerra que en aquests mesos ha seguit més l'evolució dels debats interns en el PCI i que juga un paper important en la mobilització pacifista arreu del país. Una de les opcions pel pròxim futur pot ser la de la seva confluència en el nou partit comunista (concretament d'això s'esta discutint aquesta mateixa setmana a DP), però aquesta opció ha de comptar amb una realitat molt complexa.

Quin espai, quina dialèctica democràtica, quina possibilitat de debat poden existir en aquesta nova agregació? Si veritablement fos similar al vell PCI, no se li veuria massa possibilitats, per la coexistència d'ànimes i sensibilitats diverses. I no cal el corró. La necessitat i la voluntat de refundar sobre noves bases un projecte revolucionari i de la recomposició del moviment obrer no constitueix un passadís per un nou partit reformista, per més radical i combatiu que pugui ser.

Són totes aquestes qüestions les que demanen claredat i una atenta avaluació en un procés de discussió que pot ésser llarg, però que pot obrir nous espais, fins ara impensables, en la situació política italiana.

Fabrizio Dogliotti

Conferència sobre la guerra del Golf

Iniciativa Europea de Pau

El passat 13 de febrer, a Brussel.les, es va realitzar una Conferència sobre la guerra del Golf convocada pels grups del Parlament Europeu contraris a l'ús de la guerra. Hi estaven convidats parlamentaris europeus, estatals i nacionals, alguns moviments pacifistes i grups de dones

Van assistir-hi unes 150 persones. La representació més nombrosa va ser de parlamentaris i partits polítics, entre els que destacaven del PDS italià, PC Portugués, IU-IC, Laboristes, SPD Alemany, Partits Verds d'Alemanya, Holanda, Itàlia, França i Grècia, Euskadiko Ezkerra, Herri Batasuna. Els grups de dones presents eren els de Berlín i el del Partit Verd Alemany. De sindicats només hi era CC.OO. Van tenir un paper destacat dirigents de l'END com Bruce Kent, Luciana Castelina o Silvie Mantrant. També hi havien organitzacions del món cristià com Pax Christi d'Holanda. Finalment, els moviments pacifistes assistents van ser la Coordinació contra la Guerra de Grècia, Campanya contra la Guerra de Brussel.les, Consell per la Pau i la Cooperació de Portugal, Internacional de Resistents a la Guerra, Comissió basca contra la Guerra i la Campanya contra la Guerra de Barcelona.

La reunió va començar de forma sorprenent. Palero, d'IU, va proposar que HB no estigués a la Conferència per la seva acceptació de la violència i el terrorisme. Velasco, de la Confederació estatal de CCOO, amenaçava amb no participar en la Conferència si no s'aprovava una resolució que rebutgés la lluita armada a Euskadi. Amb bon criteri, la Mesa de la Conferència va anomenar una Comissió per intentar solventar el conflicte i no entorpir la reunió. Hores després, la Comissió va portar una proposta de resolució en la qual es deia que els conflictes polítics, tant a Europa com a la resta del món, s'han de resoldre de forma pacífica i no violenta. Aquesta proposta comptava amb el vist i plau d'HB.

Però Bandrés, d'EE, no en tenia prou. Volia una condemna explícita del "terrorisme" i que aquesta figurés en la declaració final de la Conferència. L'eurodiputat d'HB, Karmelo Landa, i Jon Idígoras van dir que el seu grup era un dels convocants d'aquesta Conferència, que el que era necessari front a la guerra del Golf era sumar i no excloure ningú, que HB era favorable a una solució pacífica i negociada del problema basc, però que eren contraris a incloure el tèrme "terrorisme" per definir la lluita armada d'Euskadi. Al final, es va aprovar per majoria la següent resolució: "La Conferència declara que els conflictes polítics, a Europa i fora d'Europa, han de ser resolts mitjançant la pacífica negociació i condemna expressament el terrorisme i la violència com a mètode polític".

La Declaració de la Conferència

Una bona part del temps de la Conferència es va consumir en la discussió de la Declaració de la Conferència. A continuació resumim el contingut fonamental de la mateixa. La Conferència s'oposa a la invasió de Kuwait, a l'ús de la guerra i es mostra favorable a les sancions i negociacions per solucionar el conflicte del Golf; la guerra no és cap solució, ha portat morts, pobresa i desastres ecològics, ha contribuït a augmentar els problemes econòmics i racials a Europa; es demana la fi de les operacions militars i la guerra, la retirada de les forces militars del Golf -les iraquianes de Kuwait i les estrangeres del Golf-; proposa la convocatòria de l'ONU per possibilitar negociacions de pau i la convocatòria d'una Conferència de pau internacional per solucionar els problemes palestí, kurd i els altres conflictes de la zona.

La Declaració també propugna, a mig termini, mesures com la reconciliació, un programa de desarmament, la utilització justa dels recursos petrolífers de la regió, l'obertura d'un diàleg a l'Orient Mitjà en el marc d'una Conferència de Pau i Seguretat Mediterrània i la reforma i democratització de l'ONU. Finalment, s'expressa la solidaritat amb els que s'oposen a la guerra, inclosos els objectors de consciència. En aquest sentit, cal destacar que la Campanya contra la Guerra de Barcelona va proposar una esmena més complerta, que no es va voler posar a votació. L'esmena deia: "Expressem la nostra solidaritat amb totes les formes pacífiques de resistència a la guerra, inclosa la desobediència civil (objecció de consciència, objecció fiscal, deserció...). Igualment donem suport jurídic, moral i polític a totes les persones detingudes i processades per la seva actitud d'oposició a la guerra."

La Declaració es va aprovar i es va acordar que tingués un caràcter de crida, és a dir, que es farà un treball per aconseguir adhesions a la mateixa. Ara be, un cop aprovada aquesta orientació va sorgir de nou el problema del paràgraf de condemna del terrorisme abans esmentat. HB, la Comissió basca contra la Guerra i la Campanya contra la Guerra de Barcelona van proposar que el paràgraf restés com a resolució de la Conferència però no estigués inclòs en la Crida, ja que era un tema que exclouria algunes forces significatives i provocaria una manca d'interès per recollir adhesions per part d'alguns moviments antiguerra, que són molt plurals i no consideren necessari fer aquest debat en una conjuntura en la qual és prioritari organitzar la protesta contra la guerra del Golf.

Altres acords de la Conferència

Els altres acords adoptats van ser: la Conferència es va constituir com a Iniciativa de Pau Europea; s'organitzarà un Comitè Executiu amb seu a Brussel.les que convocarà una Conferència de diputats electes i invitats dels països de l'Orient Mitjà pel proper 22 ó 23 de març i una manifestació a Brussel.les el 24 de març.

Alguns moviments antiguerra van proposar que la Conferència convoqués manifestacions a totes les ciutats d'Europa el 24 de març.

L'últim aspecte a assenyalar és que la Campanya contra la Guerra de Barcelona va oferir-se com a organitzadora d'una Trobada Internacional del moviment antiguerra, en tota la seva amplitud, és a dir, amb presència no només de parlamentaris sinó de moviments pacifistes, de dones, de solidaritat, persones del món de la cultura, etc. La Mesa de la Conferència va manifestar que aquesta i d'altres iniciatives que poguessin sortir estaven bé i no eren contradictòries amb els acords d'aquesta Conferència.

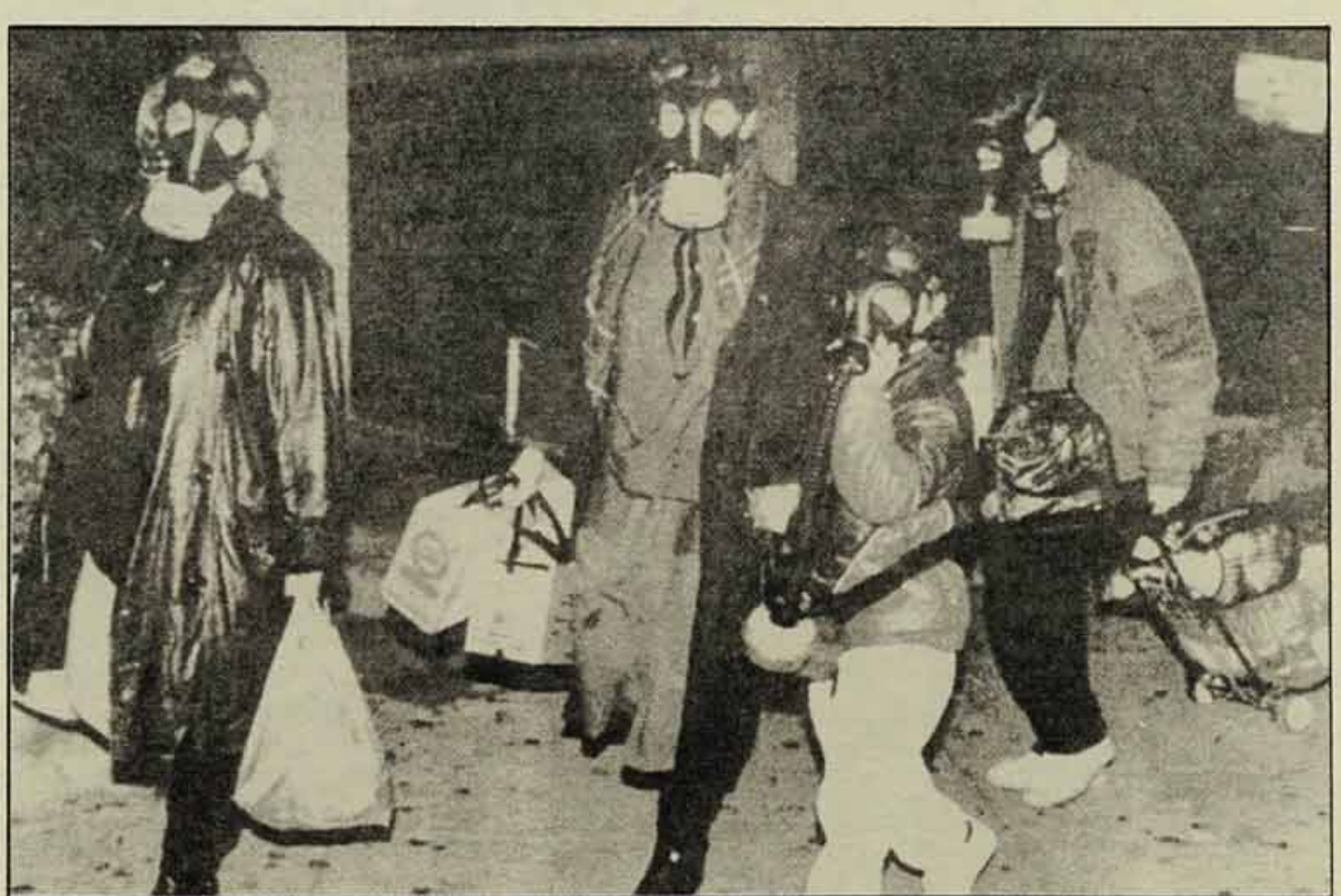
Enric Prat

Dones contra la guerra

“Per una pau que sigui la nostra”

Des del començament de la guerra, el moviment feminista ha estat en “peu de pau”, participant en totes les mogudes contra la guerra. A la majoria de ciutats dels Països Catalans s'han creat plataformes, assemblees o coordinacions de dones del moviment feminista, per aplegar el més gran número de dones i grups contra la guerra.

Han començat a sortir a totes les ciutats, manifestos feministes contra la guerra, com el que aquí us reproduïm, i s'han multiplicat les iniciatives de mobilització. Cadenes humanes de dones, “caceroladas”, acampades, xerrades mil i una participació conjunta a les mogudes mixtes...

Ha estat una bona ocasió per unir les nostres forces, des de diferents sensibilitats del moviment per una cosa que les feministes tenim clara: la guerra del Golf és un crim que hem de parar, no hi ha justificació possible que comporti assassinar milers de persones.

Està essent una bona ocasió per reemprendre la relació amb el moviment pacifista i antimilitarista, que varem començar a l'època de la lluita contra la incorporació a l'OTAN que tan cara estem pagant.

Perquè les dones, quan ens pronunciàrem contra la incorporació de les dones a l'exèrcit, o lluitàvem contra la pertinença a l'OTAN, no ho fèiem per la nostra “essència” de dones i mares que “ens feia ésser pacífiques”... El moviment feminista es va incorporar a aquesta lluita per la seva pròpia consciència. Una consciència que ens ha portat a relacionar la lluita contra la nostra opressió amb la necessitat de viure i lluitar per una societat nova i diferent. Una societat sense opressió de les dones és impensable en una societat on hi ha explotació, discriminació, agressió, destrucció o mort.

Era fàcil d'entendre. Ens havíem de posar al costat de la gent que lluita contra la guerra malgrat les contradiccions i incomprensions que la nostra lluita comporta a vegades també entre els pacifistes.

Però el fet de no voler anar a l'exèrcit, no és perquè ens facin por les armes (que també ens en fan, però no perquè siguem dones sinó perquè ens poden destruir) ni siguem unes bledes, sinó perquè no volem col.laborar gens ni mica amb un exèrcit que està per mantenir precisament la nostra opressió, i que contribueix a militaritzar una altra part de la societat.

Per això ens sentim desertores, insubmisses. No perquè tinguem un sexe biològic poc adequat, sinó perquè el nos tre projecte de futur, a vegades forçosament utòpic, no pasa per reforçar l'exèrcit. Ans al contrari: per lluitar contra ell.

I si abans lluitàvem contra els blocs, ara ens sentim solidàries de les dones àrabs. No són les nostres enemigues, no volem que les assassinin. Volem aplegar les nostres forces amb les seves per lluitar per un món sense opressió: ni per les dones ni pels pobles ni per a ningú. Aquesta guerra és per reforçar l'opressió.

Per això seguirem plegades denunciant la participació del govern espanyol en aquest crim. I no pararem fins que acabi la guerra. I quan s'acabi seguirem juntes com sempre lluitant contra la nostra opressió.

Per una pau que sigui la nostra.

MANIFEST DE L'ASSEMBLEA DE DONES CONTRA LA GUERRA (*)

Ara estem vivint l'horror d'una altra guerra. “Una guerra feta per homes que es maten i no es coneixen, a les ordres d'homes que es coneixen i no es maten”. Ens neguem a acceptar que ens imposin aquest crim i ens obliguin a assumir els interessos que l'ha desencadenat.

Una guerra en la qual els rics i poderosos s'hi juguen els seus interessos i on les víctimes en patim les conseqüències. Perquè les víctimes som com sempre la majoria dels pobles, que precisament s'han manifestat contra aquests interessos i que no hem decidit aquesta guerra.

Per això denunciem l'actitud de la majoria dels mitjans de comunicació, que ens presenten la guerra com una pel.lícula americana, i que col.laboren amb els governs que han decidit la guerra, per presentar-nos aquest horror com una asèptica campanya en defensa de la “democràcia” i el “dret internacional”. Com a feministes denunciem aquesta guerra com l'expressió més alta de tots els valors sexistes contra els que lluitem: el militarisme, la prepotència, la submissió, la discriminació, la insolidaritat, l'opressió, la destrucció i la mort.

Aquesta guerra només serveix per afermar “el seu vell-nou ordre internacional”. És a dir: el malversament dels recursos en benefici d'una minoria a costa de l'explotació, l'opressió i la misèria de la immensa majoria de la humanitat.

Per a justificar aquesta guerra “on es gasten l'oro i el moro” s'incita al racisme contra el poble àrab, creant així l'enemic que els calia. Denunciem la col.laboració del Govern Espanyol que pretén fer “neteja pública”, detenint ciutadans àrabs o prohibint la seva entrada per raons de “seguretat”. El racisme és la més execrable forma d'insolidaritat. I ja és una conseqüència d'aquesta guerra.

Denunciem també les conseqüències per al medi ambient, del bombardeig de centrals nuclears, l'armament químic, nuclear o biològic o la utilització dels pous de petroli com a arma, que poden comportar la destrucció d'una part del planeta per molts anys.

Denunciem el compromís descarat i bel.licista del govern espanyol enviant vaixells al Golf, deixant utilitzar les bases americanes i donant tot el suport logístic que li reclama l'OTAN. Teníem raó quan varem votar el NO a l'OTAN i a les bases i ara s'està demostrant. Els seus interessos no són els nostres.

Denunciem la seva cínica actitud contra totes les persones que es manifesten o donen suport a la deserció amenaçant-nos amb la repressió i la presó.

Malgrat les seves amenaces, no ens faran creure que no podem fer res. Per això cridem totes les dones a trencar la impotència del silenci i sortir plegades al carrer a exigir una pau immediata, una pau sense opressió. No col.laborem en aquesta guerra, ni amb el silenci, ni amb soldats ni amb diners. Retirada immediata de totes les tropes i dels vaixells espanyols. Solidaritat amb els pares i mares dels mariners i amb els soldats que prefereixen la presó a la guerra.

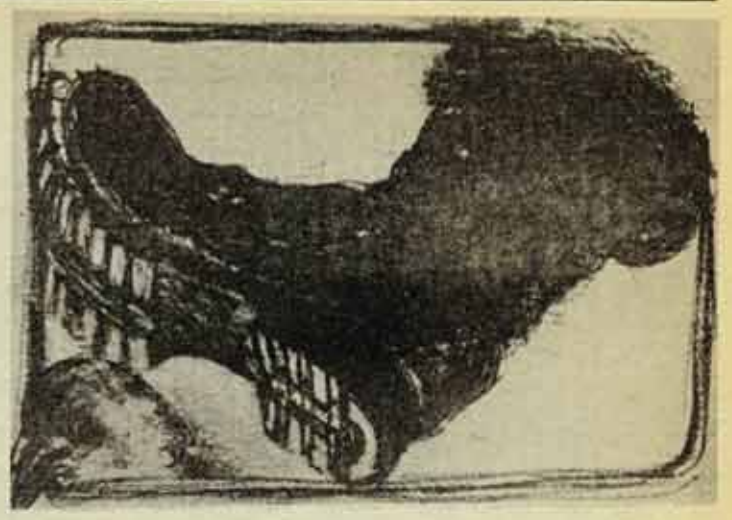
Mai s'aconseguirà la pau a través d'una guerra, si no és que sigui la pau del cementiri.

I aquesta pau no és la nostra.

(*) Han signat aquest manifest més de 40 grups de dones de Catalunya.

Contra la guerra

Insubmissió i deserció

La gran majoria del moviment pacifista ha volgut deixar ben clar que considera plenament legítima qualsevol forma de desobediència a la guerra. Una d'aquestes formes de desobediència s'està revelant com a particularment eficient, almenys en vista de com s'estan posant de nerviosos el govern, els militars i els plumífers del sistema: la deserció.

Dos anys de treball del moviment antimilitarista potenciant la insubmissió han aconseguit generar un clima social de desprestigi de la mili, l'exèrcit i els militars. Un clima en el qual, a més, apareix com a lícit i possible desobeir les seves lleis, i on aquesta desobediència és vista amb simpatia per sectors importants de la població. Com és de suposar, amb l'esclat de la guerra i la implicació del govern espanyol les raons de la insubmissió s'han vist reforçades. I diversos col.lectius antimilitaristes i pacifistes han decidit cridar els soldats a la deserció, tot aplegant-se en la campanya "Deserció Ara".

Els primers fruits

Aquesta tasca ha començat a donar els seus fruits. Dos mariners catalans, José Antonio Escalada i Manuel Blázquez, pertanyents a la dotació de les corbetes "Infanta Elena" i "Vencedora" respectivament, van desertar a mitjans de gener, poc abans que els vaixells sortissin cap al Golf. De la resta de l'estat, cal afegir Asier Sánchez i Santiago Quiroga, que també han abandonat recentment els seus "destins" corresponents.

Actituds de desobediència com aquestes s'estan produint en tots els estats implicats en la intervenció, en alguns casos des de fa mesos. Malgrat l'estricte control informatiu, poc a poc ens van arribant les notícies: d'Itàlia, de'Alemanya, del Regne Unit, dels mateixos Estats Units... El cas més conegut és potser el de l'estat francès, on l'escriptor Gilles Perrault ha fet una crida pública a la deserció que ha provocat la histèria de tots els sectors benpensants, que amenacen amb dur-lo a la presó.

Tornant a casa nostra, mentre la deserció comença a donar les seves passes en tant que forma de resposta a la guerra, la insubmissió (ens referim a la insubmissió prèvia a la mili i la insubmissió a la PSS, tot i que cal remarcar que la deserció també és una forma d'insubmissió) segueix creixent: segons les darreres dades ja hi ha 1.400 insubmissos a tot l'estat. Per la seva banda, l'objecció legal continua amb l'augment vertiginós que ha experimentat des de l'inici del conflicte del Golf. Aquest augment ha vist redoblat el seu ritme des de l'esclat de la guerra pròpiament dita: durant el mes de gener, que és, segons el Consejo Nacional de Objeción de Conciencia (CNOC), un mes "fluix" pel que fa a noves sol.licituds d'objecció de consciència, s'han produït a tot l'estat 3.861 d'aquestes sol.licituds. Això vol dir més del doble que el mateix mes de l'any passat. Si la cosa segueix a aquest pas, i tenint en compte que hi ha 40.000 objectors d'anys anteriors teòricament pendents de fer la PSS, ens podem trobar a finals de 1991 amb la bonica xifra de 100.000 objectors reconeguts. Una xifra que, comparada amb els 1.533 que segons el propi ministre de "Justícia", Enrique Múgica, estan fent la PSS en aquests moments, o amb les poc més d'11.000 places previstes -en el millor dels casos- per tot l'any, ens dóna una idea de fins a quin punt la PSS es troba desbordada per la realitat. Però el problema ja no afecta només la PSS. Ens limitarem a citar el secretari d'estat d'Administració militar, el nostre vell amic Gustavo Suárez Pertierra: "Con más de un 20% de objetores en cada reemplazo se pondría en riesgo el modelo de defensa nacional". I en aquests moments aquesta xifra no és, ni molt menys, impossible.

Amenaces i criminalització

Davant de tot això, els militars i el govern només han trobat, fins ara, la sortida de les amenaces i la criminalització. El mateix Múgica brama contra els insubmissos, titllant-los d'"inso-lidaris", i al mateix temps el seu ministeri adverteix els objectors legals que no es facin il.lusions sobre una possible "amnistia": Encara que hagin de fer la PSS d'aquí a sis anys, la faran; que quedi clar, no fos cas que tothom s'apuntés a la festa per escaquejar-se de la mili.

Però el que de debò els posa a morir és la deserció i la insubmissió. Així, el Fiscal General de l'Estat, Leopoldo Torres, advertia fa alguns dies que s'investigaran penalment "las reiteradas manifestaciones que incitan a soldados o marineros a comportamientos de indisciplina o al quebrantamiento de deberes militares". Diversos membres del govern, entre els quals brilla amb llum pròpia l'inefable Semprún, asseguren que els desertors aniran a parar a les garjoles més humides. Darrera d'ells, el cor de fidels desinformadors: els editorials dels diaris més "respectables" han fet solemnes condemnes de la deserció, en diversos tons, des del barroer de "El Periódico", que parla de "debilidad" i "cobardía", i de l'amenaça marroquina, fins al més subtil - millor dit, més cínic- de "El País", que accepta el dret a desobeir les lleis que hom considera injustes, fins i tot l'eventual utilitat d'aquesta desobediència per modificar-les... per acabar dient que, malgrat això, la llei ha de sancionar aquestes actituds, perquè sinó no hi ha "Estat de dret". Hi ha una excepció remarcable que cal reconèixer, la de "El Mundo": "si subrayar la nobleza, honradez y dignidad de los desertores es un delito, entonces sí, nosotros somos culpables de incitar a la deserción".

Però no tot s'ha quedat en amenaces. En aquestes darreres setmanes, sis insubmissos a la PSS han estat condemnats a Albacete a dos anys, quatre mesos i un dia de presó cadascun, tot i que fins ara segueixen al carrer. José Manuel Fierro -objector a mitja mili-, a quatre mesos (que no complirà perquè ja en va fer cinc de presó preventiva; però ara el volen fer acabar la mili, cosa que previsiblement provocarà un nou procés). La policia admet obertament que està intervenint telèfons a tort i a dret per tal que les investigacions del Leopoldo facin el seu camí. Miquel Hinojosa, insubmís català, és detingut a Barcelona.

Manel Blázquez

IU recula, IC no hi és

Alguna gent, que al principi de la guerra havia fet declaracions força espectaculars, ara sembla recular. Aquest és el cas d'Izquierda Unida, on Anguita ha estat desautoritzat posteriorment per Sartorius, que ha rebutjat rotundament la deserció i la insubmissió. Més enllà de possibles contradiccions internes, la posició oficial d'IU, hores d'ara, es limita a oferir els seus advocats a la gent que pugui tenir problemes. Si aquesta postura és tèbia, la dels seus socis catalans d'Iniciativa per Catalunya és francament gèlida. De deserció, ni parlar-ne, però és que, a més, sectors importants d'IC viuen amb molta incomoditat el fet que la Campanya Contra la Guerra consideri legítima la desobediència.

J A Escalada

Però per sort no tothom és tan poruc. La campanya "Deserció Ara" va fent el seu camí, sumant suports i adhesions. 300 professors de les quatre universitats del Principat han signat un text que afirma el dret moral a la deserció. A Madrid, s'ha fet públic un manifest signat per més de 100 juristes, intel.lectuals, docents i artistes, en suport als desertors i insubmissos. Altres iniciatives similars estan en marxa arreu de l'estat. Els desertors compten amb la simpatia generalitzada del personal jove i amb el suport de la immensa majoria del moviment contra la guerra, com s'ha pogut sentir en les darreres mobilitzacions. Fins i tot alguns dels seus companys dels vaixells que sortien cap al Golf van gosar expressar la seva admiració per ells.

I els desertors segueixen al carrer. Els sis insubmissos a la PSS condemnats a Albacete segueixen al carrer. José Manuel Fierro és al carrer. Miquel Hinojosa no trigarà a sortir. Ni la jurisdicció militar ni la civil volen saber res dels casos d'"incitació a la deserció". La fiscalia de Barcelona rebutja el primer cas que se li presenta. La pilota és ara a la teulada del Tribunal Suprem. En resum, la bretxa de desobediència està oberta. Això no vol dir que el perill de repressió no existeixi: intentaran colpejar-nos, i cal tenir-ho ben present. Però el moviment antimilitarista i el moviment contra la guerra tenen capacitat per ampliar el suport social a la desobediència, neutralitzant la repressió, reforçant la resposta a la guerra i posant encara més en qüestió la mili i l'exèrcit.

Fred Olic

Ens escriu Paco Fernández Buey

Fal.làcies i hipocresia en l'argumentació imperial

Hem demanat al company Paco F. Buey que ens donés la seva opinió sobre la guerra del Golf. Ho ha fet i ràpid. Una nota manuscrita ens deia: "intentaré intervenir a 'El País' en la mateixa direcció". Esperem que "intervencions" com aquestes omplin les pàgines d'aquell diari, per compensar una mica tanta ideologia bèl.lica.

Obro el número 1132 d'"Actualidad Económica" que correspon al Desembre de 1979. Aquest número reprodueix en allò que és essencial, en traducció castellana(1), el que deia Business Week, la gran publicació nordamericana dels negocis, en la seva remesa del 19 de novembre del mateix any. S'hi pot llegir: "El Golf Pèrsic a la vora de l'infern. El crack (sic) del petroli". Què deien, què volien en el novembre de 1979 els portaveus dels empresaris nordamericans? Pura i simplement això: la guerra. La fòrmula que utilitzaven llavors no deixa cap dubte: una intervenció militar preventiva de les forces navals i aèries dels EUA per a controlar els pous petrolers de la zona i impedir que s'arribés a produir una recessió econòmica mundial de manera generalitzada.

L'imperi canvia d'enemic

Fins aquí l'opinió generalitzada de les multinacionals nordamericanes, que no em deixaran mentir, ja que la seva veu està reproduïda, en anglès i en castellà, a totes les hemeroteques d'aquest país. Així començava l'era Reagan. I bufaven llavors mals vents: ja es parlava de tornar a la "guerra freda" i de la necessitat d'augmentar de manera sensible el percentatge dels pressupostos dedicats a despeses militars. Certament l'enemic no era el mateix d'avui. L'enemic per aquelles dades era l'Iran de Jomeini. Hi hagué algunes escaramusses militars a les que va intervenir l'exèrcit nordamericà, però el conflicte no va arribar a derivar en guerra oberta. Tampoc és difícil d'explicar el per què: perquè a l'altra banda - sense arribar a estar en tot d'acord amb l'Iran però atents als moviments dels EUA i de l'Otan- estaven les forces militars del Pacte de Varsovia i de l'URSS.

A això és el que els filòsofs acostumen a dir que són astúcies de la història. Els empresaris nordamericans volien la guerra al Golf al 1979 per a preservar i mantenir els seus interessos econòmics i geoestratègics a la zona, però no es va produir la guerra anunciada, ja que hagués conduït, en la situació de llavors, a un enfrontament directe entre els EUA i l'URSS. El que equivalia a l'esclat de la tercera guerra mundial i posar en pràctica el que l'historiador britànic E.P. Thompson denominà "la fase d'extermini" de la història de la humanitat, ja que pocs dubtes hi havia llavors de que qualsevol conflicte entre les dues grans superpotències seria amb la utilització d'armes nuclears. L'astúcia o la paradoxa de la Història sentencia: no es produí la guerra quan l'enfrontament entre les dues principals aliances militars feia témer cada dia el pitjor per a l'espècie humana i, tanmateix, la gran guerra esclata just quan el Pacte de Varsòvia ja no existeix i la política exterior de l'URSS aconsegueix el nivell més alt de pacifisme des de 1917.

Entre la dissolució de facto del Pacte de Varsòvia i el començament de guerra del Golf s'han esdevingut algunes altres coses que cal recordar. La primera va ser el desastre per via electoral (però quina via electoral no és determinada per circumstàncies i forces alienes al principi democràtic-formal de què cada home i cada dona disposa d'un vot?) del procés revolucionari nicaragüenc. Tot demòcrata ben nascut, amb independència del seu origen, pensava que de totes les revolucions del món, la de Nicaragua ha estat la més tolerant, la més dialogant, la més oberta a tots els colors de l'arc de Sant Martí. Doncs, bé, avui allà comencen a manar els qui estaven en contra.

La segona cosa que s'esdevingué mentrestant fou la invasió nordamericana de Panamà amb l'excusa de que s'havia de detenir i jutjar al narcotraficant Noriega. Encara avui, els militars nordamericans són allà dient als panamenys el que han de fer (no només amb les drogues, sinó el que és més important, amb el canal).

La tercera cosa d'una certa importància que va ocórrer en aquests anys fou la gran conspiració contra la Cuba de Castro. En nom d'una pau que ara veiem que és la pax imperialia i d'un final liberal de la història que ara veiem que és el principi d'una nova fase de trompetes i tambors, l'Amo de l'imperi va posar a Cuba contra el mur, aprofitant la solitud i l'aïllament de Castro. ¿Qui se'n recorda ara, de què ha estat el representant de Castro a les NNUU, una de les dos úniques persones que no s'hauran de penedir d'haver votat el que varen votar a la cèlebre sessió d'aquell organisme en què es decidí donar llum verda a l'atac contra l'Iraq? Quan el temps hagi passat molts altres diran que ells només van tallar la cinta que donava sortida als atletes. Però la ignomínia es recordarà. Per cert, no és ja significatiu que cap mitjà de comunicació important hagi fet pública l'argumentació dels que van votar No?.

Dates per recordar

Comparem. 1945, Sudàfrica s'annexiona Namíbia: cap condemna de les NNUU. 1954, les tropes nordamericanes desembarquen a Guatemala per a donar suport al general Castillo Armas: cap condemna de les NNUU (veto dels EUA). 1956, les tropes d'Israel envaeixen la península del Sinaí. Les NNUU intervenen per a garantir l'alt al foc a la zona del canal de Suez, però els israelians es queden el Sinaí fins al Març de 1957. 1956, tropes soviètiques envaeixen Hungria: ningú condemna a les NNUU. 1963, tropes nordamericanes desembarquen a Vietnam: cap condemna de les NNUU (veto dels EUA). 1965, els EUA intervenen militarment a la República Dominicana: cap condemna de les NNUU (veto dels EUA). 1967, guerra dels sis dies, en la que Israel ocupa el Sinaí, Jerusalem (Jordania) i els turons del Golàn (Siria): les NNUU ordenen a Israel a retirar-se dels territoris ocupats. Fins ara. 1970, tropes nordamericanes entren a Cambodja: cap condemna de les NNUU (veto dels EUA). 1974, tropes turques desembarquen a Xipre i conquereixen la part septentrional: les NNUU fan de mediadors i l'illa queda dividida en dues parts. 1980, Israel proclama oficialment Jerusalem com a capital de l'Estat hebreu: condemna de les NNUU sense conseqüències. 1982, Argentina envaeix les Malvines: les NNUU exigeixen la retirada de les tropes argentines i Gran Bretanya intervé militarment. 1980, Iraq ataca a Iran: cap condemna específica de les NNUU. 1982, Israel envaeix el Líban i bombardeja Beirut: sense conseqüències les resolucions de les NNUU. 1983, els EUA envaeixen l'illa de Granada per la seva relació amb Cuba: cap condemna de les NNUU (veto dels EUA). 1983, els EUA envien vaixells de guerra davant les costes de Nicaragua per a bloquejar el comerç d'aquest país: condemna, sense conseqüències, d'algunes instàncies internacionals. 1989, tropes nordamericanes envaeixen Panamà: condemnes verbals sense conseqüències. 1990, Siria envaeix Líban i canvia el govern que existia: cap condemna de les NNUU (veto dels EUA).

A la vista de dades d'aquesta mena, es compren que l'actual secretari general de les NNUU, Pérez de Cuéllar, hagi hagut d'admetre en la seva última conversa amb Saddam Hussein, abans que comencessin els terrorífics bombardejos sobre Bagdad, que allà a les NNUU, manen els EUA. Així era abans i així és, a més gran escala als últims temps.

Però, amb el que he dit fins ara, no estic suggerint una nova versió del vell conte segons el qual els bons perden sempre, i perden, precisament, perquè són bons. No ho suggereixo, entre altres raons, perquè, com el poeta de Zamora, també jo estic fart de que ens bressolin amb contes, inclús de que no ens bressolin amb els nostres propis contes; i perquè aquesta divisió tallant entre bons i dolents que ara tracten d'imposar-nos els nous maniqueus (sobretot els nous maniqueus que abans estaven considerats com dolents i que ara "fan bondat" políticament) és una altra conseqüència típica d'haver entrat en la lògica de les proeses bèl.liques.

No, l'anterior història resumida d'algunes coses notables que han passat als

últims anys en això de les guerres té la intenció no solament de cridar l'atenció sobre qui és qui mana aquí (la qual cosa, sospitosament, s'ignora de vegades), sinó que pretén proposar una reflexió entre gents amants de la pau, de la veritat i de la llibertat sobre com són d'insuficients tant els estrabismes tradicionals com alguns pacifismes tan benintencionats com ingenus.

Dit sigui, d'altra banda, amb la part de consciència autocrítica que a un mateix li toca quan pensa en les nostres conviccions de fa poc temps, segons les quals, la distensió internacional propiciada per la dissolució de fet del Pacte de Varsòvia obriria un millor futur de pau i prosperitat, al menys a Europa.

Ironia de la història

La ironia de la història ha volgut que la gran guerra s'evités quan la gran por per la competició armamentista de les superpotències creixia a tot el món, i no s'hagi pogut evitar, en canvi, quan s'estava parlant de destruir les armes. Però aquesta ironia de la història euroamericana resulta tràgica per als àrabs. Els mateixos empresaris que volien la guerra per raons econòmiques el 1979 i d'altres que, sense voler la guerra aspiraven a augmentar els beneficis, van armar fins a les dents a tots els protagonistes del conflicte d'Orient Mitjà. No hi va haver la gran guerra del Golf a la dècada dels 80, però hi va haver, sí, la petita guerra (guerres de veritat segueixen essent per als humans aquelles en les que intervenim directament) entre Iraq i Iran; una guerra es lliura amb les armes que llavors els hi venien, a uns i als altres, els qui volien la guerra gran per a mantenir els seus interessos i privilegis a la zona.

És notable com aquella petita guerra entre Iraq i Iran, que tan poc interés despertà entre els europeus i que llavors ens semblava poc menys que incomprensible (per la força que semblava que tenien les motivacions religioses dels adversaris junt amb la modernitat dels interessos en joc i la terrorífica posmodernitat de l'armament que s'estava utilitzant als vells deserts), es fa ara des de la perspectiva que dóna aquesta gran guerra, summament comprensible. També nosaltres, els habitants de pobles de cultura euroamericana, hem passat per fases històriques en les que les creences religioses es barrejaven i es sobreposaven als interessos econòmics fins descobrir, per fi, allò de "les gèlides aigües del càlcul egoista", de manera que culturalment i fins, en certs casos, materialment, som responsables de molts dels mils de morts que en aquells deserts hi va haver abans que comencés, el 15 de gener d'aquest any, la gran guerra.

Hipòcrites? Insubmissió!

Qui no vulgui veure això; qui es tapi els ulls a l'escàndol moral que representa el fet de que s'hagi estat venent armes químiques als qui ara se'ls anomena malvats; qui vulgui oblidar-se ara de que

foren els mateixos que venien armes al llavors Modernitzador i ara Malvat Saddam Hussein els qui s'oposaren a la seva condemna per utilitzar-les durant la guerra Iran-Iraq; qui no vulgui saber que una part dels ostatges pels quipes plorà a Europa fa uns mesos eren negociants ressaguers que esperaven cobrar els seus serveis a Bagdad; qui no vulgui admetre la responsabilitat de bona part dels dirigents polítics d'Occident a la guerra petita i a la guerra gran, és un hipòcrita. I contra els règims basats en la hipocresia i la mentida per a conservar els seus privilegis i reproduir desigualtats, està moralment justificada la desobediència civil i la insubmissió. No per ajudar Saddam Hussein, del que ja denunciarem el seu bàrbar comportament amb la minoria kurda fa anys, sinó per a ajudar als ciutadans àrabs que han estat víctimes del nostre etnocentrisme i ajudar-nos així a nosaltres mateixos a descobrir com dialogar amb les altres cultures d'igual a igual, en democràcia. Aquesta, i no el fer de lacais d'un Imperi, els interessos del qual en aquesta guerra no es poden amagar, podria ésser la tasca actual de l'Europa de l'humanisme i de la tolerància, de l'Europa il.lustrada. Que també ha existit.

I per fer alguna cosa pràctica en aquest sentit probablement el millor és donar suport humilment a la proposta de pau que ara arriba d'aquell Orient d'Europa al qual fins ara ni tan sols anomenaven Europa, de l'URSS.

F. Fernández Buey
13-2-1991

(1) Aquest article està redactat en castellà pel Paco. Nosaltres l'hem traduït. Els intertítols també són nostres.

La desfeta arqueològica de l'imperialisme

Armes contra la història

Hem demanat al nostre amic Eudald Carbonell, autor del llibre "Catalunya Paleolítica" (del qual ja ens va escriure una presentació al "demà") i professor de la Universitat de Tarragona, que ens redactés un petit article sobre les conseqüències "artístiques" de la guerra del Golf. Quan mora la gent, aquest aspecte passa a segon plànol, però no deixa de ser una barbàrie més de l'imperialisme que cal conèixer.

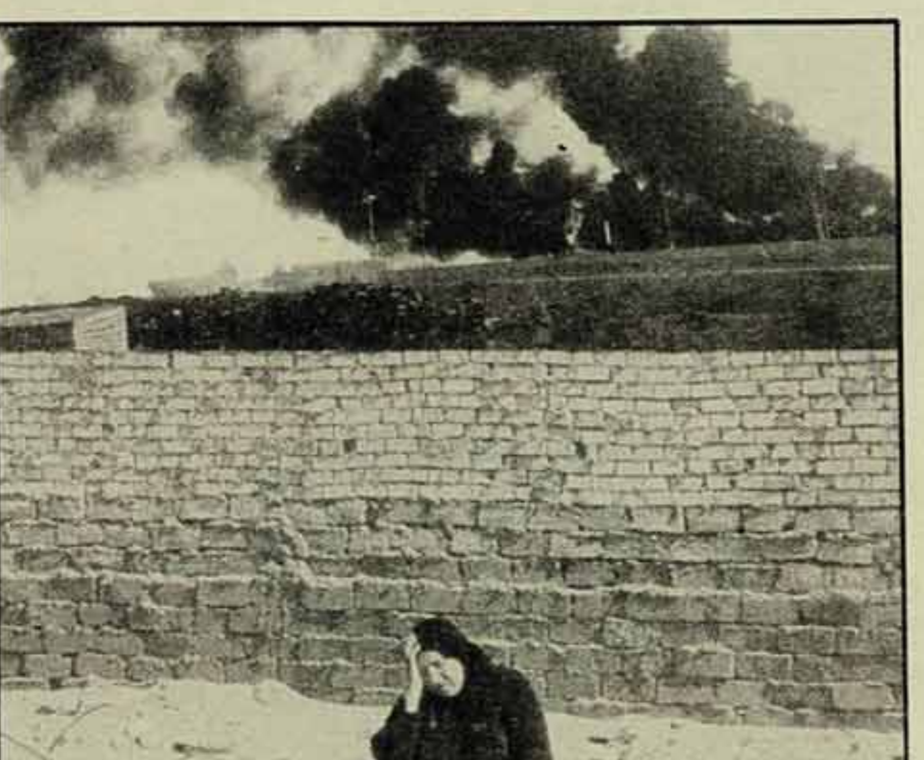
Cinc mil.lennis després, el "creixent fèrtil", la zona dels rius Tigris i Eufrates, descrita com a paradís terrenal per les Sagrades Escriptures, s'ha convertit en un infern. En aquest indret, la força primigènia i estratègica del flux hídric ha estat substituïda per una energia amagada sota terra: el petroli.

El Pròxim Orient torna, però, a ser el protagonista de la nostra història, trobant-se una altra vegada en primer pla. L'Occident civilitzat, amable i culte, no amaga que no li fa cap gràcia que un nou Nabuconodosor posseeixi de forma omnipotent la zona, ni que sorgeixi un nou Saladino que pugui atacar els seus interessos.

Això ha portat a una situació impensable un temps enrera, quan hi havia un equilibri entre l'URSS i els EUA. S'ha acabat la guerra freda i ara ve la guerra calenta que, despòticament, es dedica a castigar els interessos dels països àrabs i enfonsa el país que havia estat utilitzat com a paradigma contra el fonamentalisme islàmic.

Aquesta guerra injusta i horrorosa per la quantitat de destrucció que està provocant, és una de les formes en les quals es manifesta l'imperialisme nord-americà i el neo-colonialisme europeu. Es tracta d'una guerra Nord-Sud, tal i com ja han dit centenars d'analistes, però cal afegir una altra afirmació:

ÉS UNA GUERRA CONTRA EL PATRIMONI HISTORIC DE LA HUMANITAT.

La destrucció del tan odiat dictador pels occidentals i del tan estimat líder àrab pels islàmics és un objectiu. Però, per què els tan poc edificants governs occidentals volen la destrucció de Saddam? Hi ha una sèrie d'elements que s'han de tenir en compte:

*Saddam Hussein és un líder àrab carismàtic, adorat per les masses i condemnat per la majoria dels governs islàmics.

*Saddam Hussein és un líder que ha estat armat per l'Occident i que ara és capaç de plantar cara a l'imperialisme i al neo-colonialisme.

*Saddam Hussein va néixer en el país on s'origina l'agricultura i la societat moderna posterior al període paleolític. La revolució neolítica neix justament en les zones a la vora dels rius Tigris i Eufrates. És per tant la zona-origen de tota la història moderna, sobretot, de l'occidental.

Una de les formes de destruir Saddam pot ser assassinant la seva història. Aquesta seria una forma d'actuar molt pròpia d'uns agressors que, o no tenen història, o en reneguen.

La cultura mesopotàmica, riquíssima en registre arqueològic, també està en perill. La barbàrie dels aliats en aquests moments s'està manifestant sobre dos tipus d'estructures: els museus i els jaciments arqueològics pròxims a llocs estratègics.

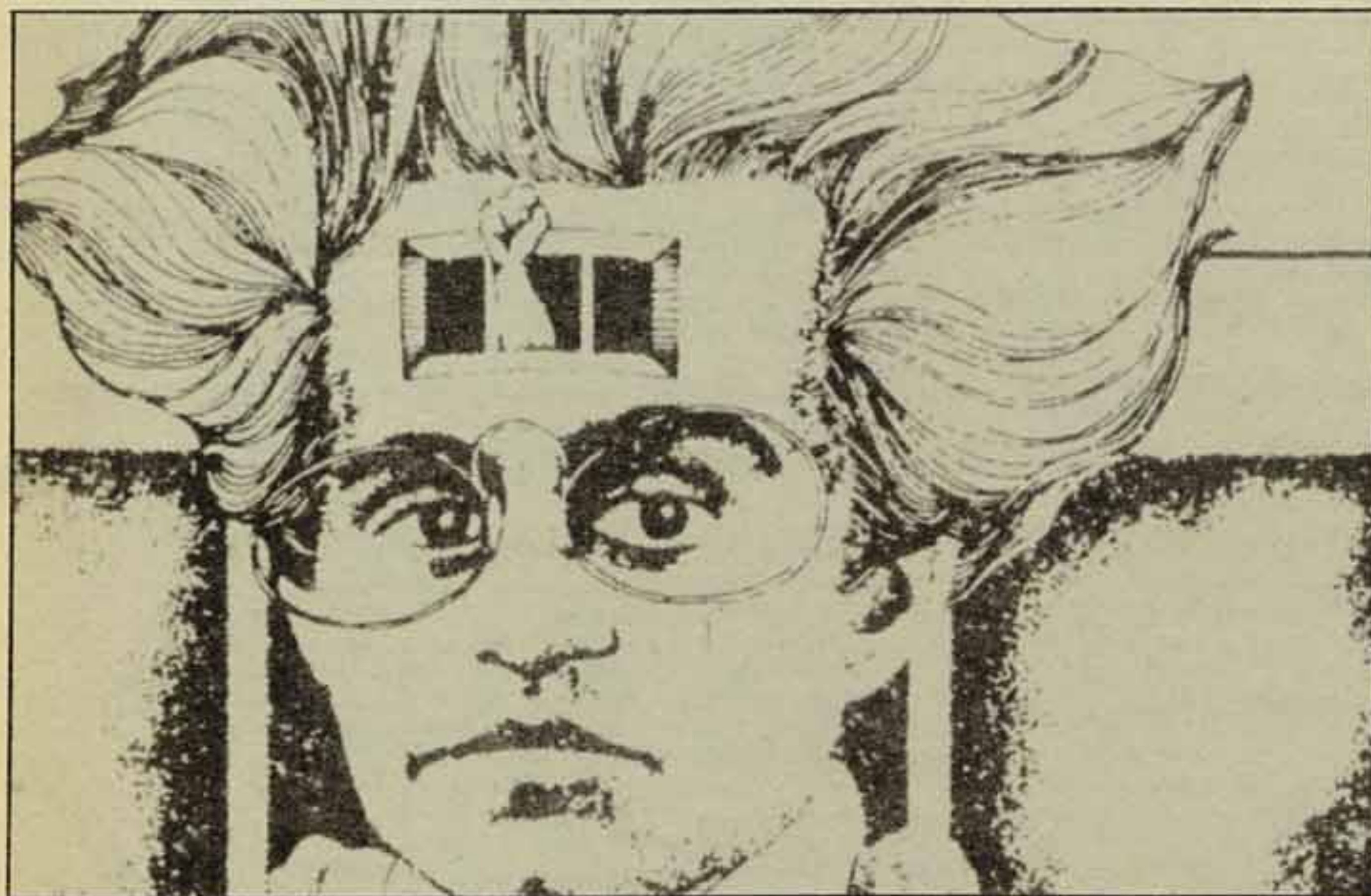
Les alarmants notícies que ens arriben de Bagdad o de Basora, dues de les ciutats iraquianes sotmeses a bombardejos i a atacs aeris no del tot discriminats, asseguren que el patrimoni ja ha estat una altra de les víctimes indefenses, a l'igual que la població civil, del carnisser de l'Iraq, George Bush. Encara que sabem que al Museu de Bagdad hi ha un soterrani on es poden guardar els registres i que molts d'ells estaran protegits, no passa el mateix amb els jaciments que es troben a l'aire lliure com la mateixa Babilònia, Ur, el ziggurat de Borshippa i un llarg etcètera que no acaba mai.

Davant de tanta barbàrie dels governs occidentals, que estan depassant el comportament autoritari i dictatorial de Saddam, pateixo, a més de per les víctimes innocents de la guerra, per tot el món de la cultura i el patrimoni. Em desperto aterrit i em demano què passarà amb l'estructura de Tell-as-Sawwan, de l'època protourbana d'Oruk i de tota la riquesa patrimonial d'aquell país. En canvi, em fa menys por que es perdi l'estendard d'Ur que té una representació anomenada, paradoxalment, "La crida a la pau", custodiat al British Museum de Londres com una mostra més de l'espoliació colonial. Aniquilant una consciència no s'eliminen els problemes; el passat sorgeix de l'espai-temps sempre que una injustícia converteix la història en tragèdia i cada vegada que aquesta fa aparició.

Eudald Carbonell

En el centenari del seu naixement

Gramsci, un clàssic deformat

Fa cent anys que va néixer Gramsci, mort en el 1937 a les cel.les del feixisme mussolinià, molt allunyat de la orientació del PCI. Malgrat que la seva obra no va ser molt amplia, el seu llegat ha esdevingut un dels cims del marxisme viu i revolucionari, de la herència sorgida de la tradició "terzointernacionalista", molt més rica i variada del que tradicionalment es considera. Encara que en aquesta obra pugui trobar-se un jaciment molt ampli, que permet matisacions i consideracions diverses, no hi ha dubte que el pensament i l'acció d'aquest clàssic s'insereix en la via revolucionària, en un altre planeta de l'eurocomunisme i, no cal dir-ho, d'altres corrents que en el bell mig de l'onada neoconservadora porten fins a extrems impensables la falsificació dels conceptes gramscians més coneguts.

En mans de Palmiro Togliatti, el que fou el seu company principal en l'aventura revolucionària que conegué Itàlia des de la Gran Guerra fins la instauració de la dictadura de Mussolini (un antic socialista empenedit), el llegat de Gramsci semblava condemnat inexorablement a la falsificació històrica. Així, oblidat durant més d'una dècada, la recuperació de Gramsci amb l'edició dels seus Quaderns de Presó -escrits sota la vigilància constant dels seus carcellers- a finals dels anys quaranta, li permet a la direcció del PCI recrear un Gramsci precursor de la "svolta de Palermo", del gir polític dretà que converteix al PCI i a la resistència en el pilar de la reconstrucció de l'estat burgès de la "dopoguerra"...

Un Gramsci de goma

Des de llavors, Gramsci ha continuat com un convidat de pedra -l'intel.lectual màrtir- que, amb cites fora de context, ha anat avalant tots i cada un dels girs polítics del PCI des del frontpopulisme fins el "Compromís històric". En aquest marc, els conceptes gramscians més habituals com el de l'hegemonia eren degudament invertits en la pràctica, succeint amb Gramsci el mateix que amb d'altres grans revolucionaris.

Deixant de banda excepcions honroses, el nom de Gramsci ha estat invocat per posicions que poc o res han tingut a veure amb el seu pensament. Entre els "eurocomunistes" i els anomenats "renovadors", que han portat la seva particular "lectura" de Gramsci fins a la seva integració en els passadissos del poder (com és el cas notori d'en Jordi Solé Tura i d'altres menys coneguts). Les seves "revolució passiva" o de la "majoria" va significar tot el contrari d'allò que en realitat aspirava Gramsci, ja que, com a Itàlia, l'única hegemonia que certament es refermava amb la política de consens era la del gran capital, en contra dels moviments socials, del proletariat en primer lloc, que ha passat a ser un simple peó en la dinàmica política dels aparells de l'esquerra. I, finalment, hem arribat al màxim de la falsificació, que no té res a envejar a les conxorxes a la italiana, de la que tenim bons exemples en les coses aparegudes en "El País" on Joaquín Estefania -un antic company de viatge de la ORT, defensor d'una certa ortodòxia estaliniana d'aquest partit en la revista "El Cárabo"- arriba més enllà del cinisme utilitzant cites de Gramsci per justificar -Deu meu!- l'actitud governamental en relació a la guerra del Golf.

Els exemples són abundants i podríem referir-nos al "gramscisme" tou de Vázquez Moltalbán o Elorza i, en aquest punt, no és abusiu dir que Gramsci segueix sent encara un desconegut entre nosaltres, malgrat que bona part de la seva obra ha estat traduïda al castellà i que tenim a l'abast treballs com els d'en Fernández Buey, Sacristán, Anderson, la biografia de Fiori, etc... Gramsci és un clàssic la riquesa del qual, en les possibilitats d'interpretació, ha estat saquejada per una certa moda, darrera de la qual moltes vegades s'amagaven posicions molt conformistes.

No pot oblidar-se per parlar de Gramsci que el seu pensament es forja en el context d'una crisi social revolucionària a Itàlia que arriba al seu punt més alt amb la vaga general dels consells obrers i les ocupacions d'empresa del 1920, quan el PSI mostra la seva incapacitat històrica per concretar en la pràctica el que tenia en teoria: fer la revolució socialista. Entre els nous líders comunistes, Gramsci és el que disposa d'una major profunditat teòrica, el que analitza amb originalitat l'emergència dels consells i la naturalesa de la revolució d'Octubre (veure el "demà" del setembre/1987). El seu debat amb Amadeo Bordiga, el gran representant del corrent esquerrà en el PCI i el Komintern, té un inqüestionable valor actual.

Les seves idees i la militància entre 1919 i 1926 resten reflectides sense cap mena d'ambigüitat en els seus múltiples escrits, que varen trigar a ser recuperats i que són poc coneguts entre nosaltres. Els que va publicar a "L'Ordine Nuovo", la revista que havien fundat els nous comunistes a Turí, tenen ja el segell d'un clàssic, d'igual forma que els textos editats pel III Congrés del partit que va realitzar-se a la ciutat francesa de Lió, sense oblidar els que tracten de la qüestió meridional, de tant valor per analitzar el problema agrari i nacional.

En la mesura que Gramsci mai va renunciar a aquestes idees, les seves contradiccions amb l'estalinisme foren naturals i profundes, encara que no van tenir temps per concretar-se a fons.

Els quaderns de presó

Durant alguns anys Gramsci no va poder escriure a la presó. Els seus quaderns són del temps que va del 1929 al 1935. Normalment, els comentaristes d'aquests escrits, començant pels dirigents del PCI, han avençat la interpretació de que existeix una rectificació de fons en relació al període "consellista". Contràriament a això, un estudi seriós d'aquests textos ens demostra que aquesta consideració és errònia i molt interessada; d'ella surt material justificador fins i tot per l'últim gir del PCI, el d'Aquille Ochetto. Hi ha qui doni més?

Certament, els anys de presó coincideixen amb l'aixafament del moviment obrer italià, amb una fase general de retrocés de les idees revolucionàries i Gramsci aborda els problemes de la lluita de classes sota un altre prisma que en les fases de 1919-1921, francament revolucionària, i el de 1924-1925, quan la derrota del feixisme sembla encara possible de forma immediata; però els seus nous enfocaments estan vinculats a l'anàlisi d'una conjuntura específica i no a una renuncia dels criteris revolucionaris. Gramsci treu la conclusió que la classe obrera tenia per davant un llarg període de recuperació i de reflexió, de reorganització i d'acumulació de forces, i és precisament per això que s'oposa frontalment a la tàctica estalinista del "tercer període", segons la qual era imminent una revolució a Itàlia i els socialistes serien el darrer obstacle, que traduirien a l'italià Togliatti i Longo. Això porta Gramsci a una convergència total amb el grup constituent de l'oposició comunista d'esquerres animada per Alfonso Leonetti, Piero Tresso i el conegut escriptor Ignazio Silone. El fet que l'únic contacte amb l'exterior de Gramsci fos el seu germà Genaro i que aquest recelés de les conseqüències d'una ruptura amb el PCI, que de fet es produí dins de la presó amb la gent alineada amb les posicions oficials plenes de sectarisme, ha fet que aquest capítol essencial en la biografia gramsciana resti a l'ombra i sigui poc conegut, per més que ara es subratlli el seu antiestalinisme, el que es fa sense explicar com i quan es va donar.

Amb el llenguatge que utilitzava a la presó, les seves concepcions es tradueixen en la idea de posar en marxa sobre una "guerra de posicions" abandonant la "guerra de moviment", però res autoritza a pensar que es tractés d'un abandonament definitiu d'una línia insurreccional, acceptable en unes condicions adequades. Encara menys pot pensar-se que la idea de la "guerra de posicions" portaria a l'acceptació de les cartes marcades per la democràcia burgesa, a la manera com des de la "svolta de Salerno" faria Togliatti i la direcció del PCI i, entre nosaltres, el PSUC i el PCE amb Carrillo petonejant la mà del Rei.

De fet, en els quaderns, Gramsci va continuar defensant la concepció revolucionària de l'Estat en tots els seus aspectes, sense oblidar la crítica al cretinisme parlamentari, sense apartar-se de les idees que en el seu dia fòren del PSI i del PCI, per acabar integrant-se en diverses fases a l'ordre existent. D'aquí que tot el que es digui en nom de Gramsci des d'una àrea o una altra no poden ser més que falsies.

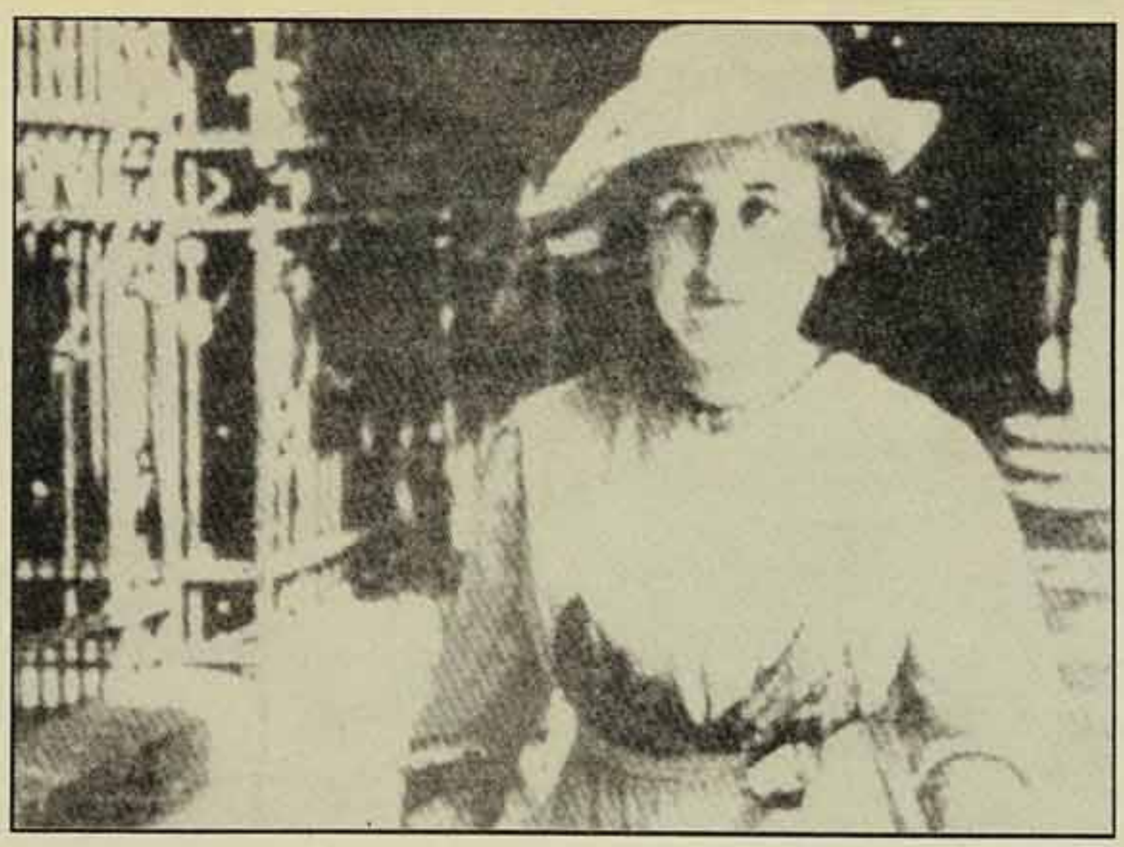
Idèntiques conclusions s'imposen sobre el concepte d'hegemonia, que entre nosaltres s'utilitza sense noms ni cognoms. L'originalitat de Gramsci està en que va aplicar i enriquir aportacions clàssiques del marxisme a la situació històrica italiana. Gramsci mai va qüestionar la seva filiació marxista, sinó que ans al contrari va reafirmar-la amb referències explícites en relació a tot un seguit de qüestions bàsiques com la naturalesa de l'estat, la estratègia del moviment obrer, la perspectiva emancipatòria, la concepció del partit "com intel.lectual orgànic", o sigui, tot el contrari de la verticalització burocràtica, els fins del socialisme, etc. Per finalitzar, el pensament de Gramsci s'insereix en la tradició marxista revolucionària i és per això que el seu llegat ha de ser desnaturalitzat per ser santificat i degudament emmascarat, com de fet ha succeït amb tots els grans revolucionaris...

Aquest centenari de Gramsci pot ser l'ocasió per tal de disputar a l'esquerra integrada i als intel.lectuals bonics un personatge del que han abusat, i de trencar amb un cerimonial de falsificacions i recuperar tot el que de viu té aquest intel.lectual que no coneixia les aspiracions "arribistes" ni els fastos de la inteligentzia institucional, posant tot el seu potencial al servei de la majoria explotada i oprimida, donant-li en les diverses etapes de la seva vida el tresor de les seves aportacions teòriques, aportacions que posen tota la seva llum com un servei a la classe treballadora.

Després de Setmana Santa es preparen unes jornades sobre Gramsci en les quals, al menys, participaran la Fundació Sacristán i la Fundació Andreu Nin, i voldríem esperar que, d'alguna manera, participin totes aquelles persones que volen conèixer el Gramsci revolucionari.

El seu coneixement i la seva lectura és un regal inapreciable.

J. Gutiérrez Alvarez

Gent nostra

Una Rosa

Rosa Luxemburg és polonesa, internacionalista i dona de revolució. En els anys de la primera Guerra Mundial, fou la figura més destacada de la socialdemocràcia. Intel.lectual revolucionària, la seva "Acumulació del Capital" mereix atenció i estudi: més que altra gent del seu temps, va comprendre la importància del fenomen de mundialització del sistema capitalista, d'absorció i transformació dels móns colonials. Rosa va estar a primera línia de la lluita contra la Iª Guerra Mundial. En aquests dies, quan una nova guerra omple el món de barbàrie, la veu i el record de Rosa resulta imprescindible.

Vida

D'una de les seves 918 cartes a Leo Jogiches, llegim el següent:

"No, no puc treballar més. El pensament s'en va constantment cap a tu. Volgut meu, estimat, no estàs en aquest moment al meu costat, però la meva ànima t'abraça. Pot ser que et sembli estrany i ridícul que t'escrigui aquesta carta estant a deu passes de tu, quan ens veiem tres vegades per dia; d'altra banda, donat que soc solament la teva muller, quin romanticisme és aquest, escriure cartes de nit al marit?

Amor meu, el món sencer pot riure, però tu llegeix-la amb atenció i amb el cor, amb emoció, amb aquesta mateixa emoció que llegies abans les meves cartes a Ginebra, quan no era la teva dona. Perquè l'escric amb la mateixa emoció d'aquells temps i, com llavors, tota la meva ànima es llença sobre teu i els meus ulls s'omplen de llàgrimes (probablement somriuràs davant d'aquestes paraules 'perquè ara ploro per qualsevol cosa').

Estimat meu, saps perquè t'escric en lloc de dir-te tot això de viva veu? Perquè ja no sé, perquè ja no puc parlar-te tan lliurement d'aquestes coses. Actualment estic tant sensible i desconfiada com una llebre. N'hi ha prou amb un gest o amb una paraula indiferent de la teva part, perquè el meu cor s'obri. No puc parlar-te francament si no hem sento envoltada d'una atmosfera càlida i de confiança, però ara és estrany que això succeixi entre nosaltres. Avui mateix m'he sentit inundada pels estranys sentiments que s'han suscitat en aquests pocs dies de solitud i de reflexió. Tenia tants pensaments per comunicar-te!, però tu estaves distret, alegre, semblava que el "físic" era inútil, tot el que en aquest moment em preocupava. Tot això m'ha fet molt mal i has pensat que estava molesta per que t'en anaves fora.

Tal vegada no m'hagués decidit a escriure't ara si no m'haguessin animat aquests sentiments que vas mostrar al deixar-me, llavors vaig sentir un vent del passat.

Estic certa que tens una mirada impacient, "però què voldrà aquesta dona"? Sé, per ventura, sé que t'estimo... Vull estimar-te, vull entre nosaltres aquesta atmosfera dolça, confiada, ideal com era abans. Tu, estimat meu, moltes vegades m'entens d'una manera simplista. Penses sempre que m'emmurrio perquè vas a sortir o coses semblants. I no pots comprendre que el que més mal em fa és que per a tu aquesta relació és quelcom d'estrictament exterior. Sento perfectament aquesta exterioritat... sento quan et veig ombrívol i pensatiu i guardes per a tu les teves preocupacions, dient-me amb la mirada: no és cosa teva, preocupa't de les teves coses. La sento quan, desprès d'un conflicte entre nosaltres, treus les teves conclusions, examines la nostra relació, prens uns decisió i et comportes amb mi d'aquesta o d'aquella forma, i jo resto fora de tot això i no puc fer res que no sigui combinar dins del meu cervell el què i el com dels teus pensaments. La sento després de les nostres unions, quan et separes i, tancat en tu mateix, et poses a treballar.

De vegades penso que el millor fora veure-n's el menys possible, d'altres vegades penso que ho vull deixar tot i llençar-me en els teus braços, i després els maleïts pensaments m'assalten i em diuen: deixa'l tranquil, ell només aguanta això per delicadesa... m'agafa l'odi i vull fer-te mal, demostrar-te que no em fas falta, i novament em torturo i m'aturmento.

La llengua menteix a la veu i la veu menteix a la idea. La idea brota viva de l'ànima abans de trencar-se en les paraules.

Gairebé m'empenedeixo d'estar-te escribint..."

Aquesta carta és del 1897. Rosa seria assassinada més de vint anys després. En el mateix temps era també assassinat Leo Jogiches, dirigent dels revolucionaris espartaquistes.

Mort

Va ser assassinada el gener del 1919, en la repressió contra els espartaquistes, l'organització que va dirigir des que va trencar amb el cos d'una socialdemocràcia que va donar suport a la guerra. Tenia llavors quaranta nou anys, alguns dels qual va passar-los en les presons per la seva activitat persistent contra la guerra, al costat dels revolucionaris alemanys.

Els assassins, els cossos francs lligats a l'exèrcit alemany, van ser jutjats poc després. Presidia el tribunal l'Almirall Canaris, futur cap del contra-espionatge de Hitler. Les condemnes foren simbòliques. Anys desprès, quan els nazis ja estaven en el poder, el propi Hitler va rebre als assassins, atribuintlos una recompensa de 6.000 marcs. L'assassinat fou encobert per la socialdemocràcia que va recolzar la repressió brutal contra els espartaquistes.

(Traduït de "Combate" nº 138, gener del 1991, òrgan de la secció portuguesa de la IV Internacional)

llegir

"Matèria de Bretanya"

Amb aquest títol, l'any 1976 va publicar-se un aplec de relats escrits per Na Carmelina Sánchez Cutillas, que tenien el referent comú de descriure, amb ulls d'infantessa, la vida en un petit poble de la marina d'Alacant durant els anys trenta. Molt més que un llibre de memòries, les seves descripcions ens recorden tot el gust, tota l'olor de les històries que ens explicàven les nostres àvies, un recull d'impressions i de vivències que ens mostren una realitat que, avui, resulta molt diferent.

Ara en la seva novena edició, paga la pena passar unes quantes hores llegint aquesta obra.

Matèria de Bretanya.
Carmelina Sánchez Cutillas
Col.lecció 3 i 4. València. preu 900 ptes.

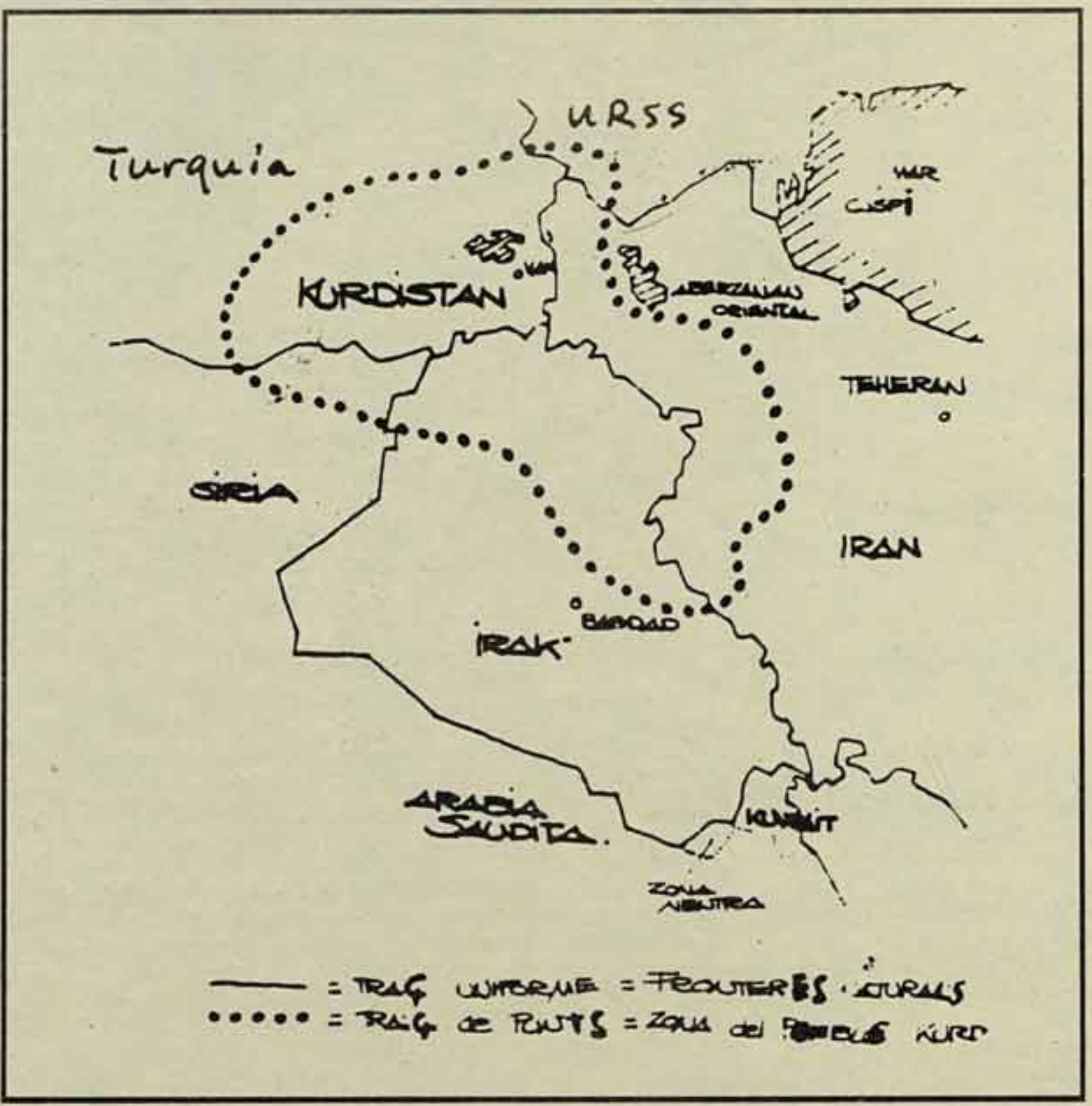

LLIBRERIES ON PODEU TROBAR EL DEMÀ

EMBAT	Pass. Joan XXIII 56 E	C. MALLORCA
ESPIRAFOCS	Avgda. Bisbe Llompart 127	INCA
XALOC	Avgda. 4 setembre 7-B	MANACOR
ES RACO	J.M.Quadrado 40	CIUTADELLA
FIGUERETES	Formentera 6	EIVISSA
BALLESTER	Consell de Cent 281	08011 BARCELONA
BORINOT ROS	Sant Andreu 448	08030 BARCELONA
ETCETERA	Llull 203	08005 BARCELONA
LA GARBA	Marques de Mina 23	08003 BARCELONA
IONA	Feliu i Codina 4	08031 BARCELONA
ROSA	Socrates 97	08030 BARCELONA
XOC	P.Fabra i Puig 325	08031 BARCELONA
EL TRAMVIA	Canonje Baranera 12	08911 BADALONA
ASTRAL	Angels 6	BERGA
LA LLOPA	Sant Joan 62	08370 CALELLA
LA GRALLA	Museu 9	GRANOLLERS
ROBAFAVES	Nou 9	MATARÓ
XIPELL	Angel Guimera 38-40	MANRESA
EL MOLL	Rbla. Caganell 14	08100 MOLLET
RACO DEL LLIBRE	Dr. Robert 12	RUBÍ
ELS DIES	Sol 55	SABADELL
EL CAU PLE DE LLETRES	Cremat 15	TERRASSA
LA TRALLA	Riera 7	VIC
LA MULASSA	Sant Gervasi 36	VILANOVA I LA GELTRÚ
LES VOLTES	Pl. Espanya 2	GIRONA
CANET	Rambla 7	FIGUERES
JOVE	Carmen 7	LLEIDA
LA RAMBLA	Rambla Nova 99	TARRAGONA
LA TRONADA	Jesus 15-17	REUS
LLAVORS	Erudito Orellana 3	VALÈNCIA
TRES I QUATRE	Pere Bayer 7	VALÈNCIA
9 D'OCTUBRE	Avda.Ausias March 34	TABERNES BLANQUES
SET I MIG	Rafael Terol 10	ALACANT
ELS JOGLARS	Mestre Chapi 20	CASTELLÓ
CATALUNYA	Santa Eulàlia 118	L'HOSPITALET

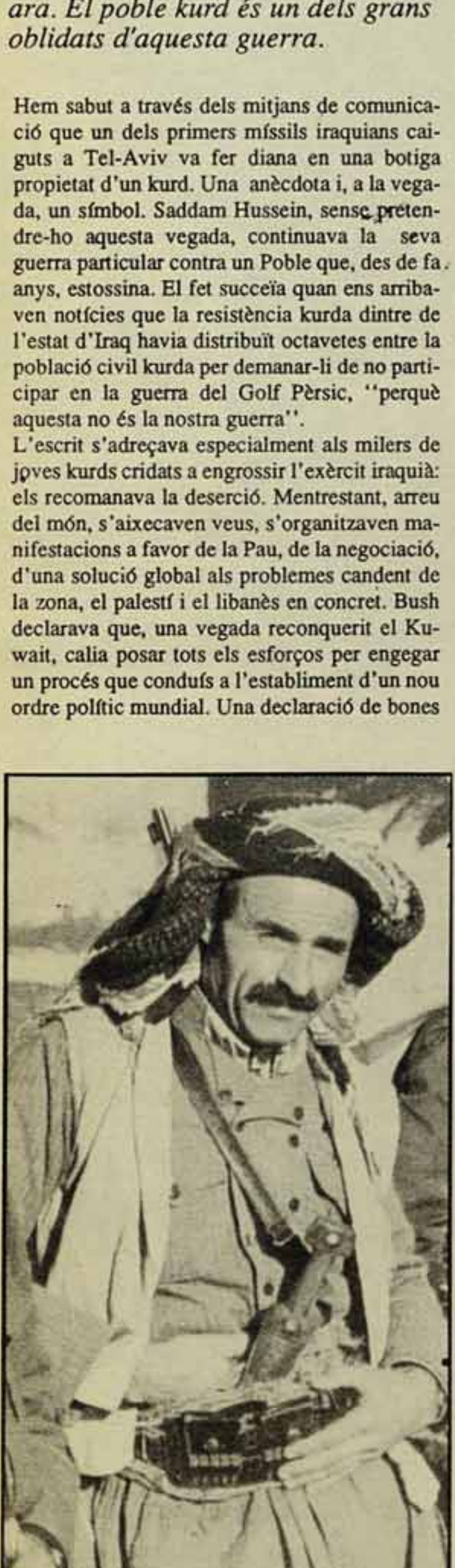
El Kurdistan i el nou ordre internacional

En el darrer número del "Diari de la pau", del 15 de febrer d'enguany, apareix un petit dossier sobre la situació del poble Kurd en mig de la guerra del Golf. Es tracta d'un tema poc conegut, però que configura un dels problemes més sagnants de tota la regió. D'aquest dossier publiquem aquí l'article de l'Aureli Argemí, Secretari General del CIEMEN, que és útil per a la reflexió. La resistènoia d'aquest poble mereix que li dediquem molta més atenció que la dedicada fins ara. El poble kurd és un dels grans oblidats d'aquesta guerra.

Hem sabut a través dels mitjans de comunicació que un dels primers míssils iraquians caiguts a Tel-Aviv va fer diana en una botiga propietat d'un kurd. Una anècdota i, a la vegada, un símbol. Saddam Hussein, sense pretendre-ho aquesta vegada, continuava la seva guerra particular contra un Poble que, des de fa anys, estossina. El fet succeïa quan ens arribaven notícies que la resistència kurda dintre de l'estat d'Iraq havia distribuït octavetes entre la població civil kurda per demanar-li de no participar en la guerra del Golf Pèrsic, "perquè aquesta no és la nostra guerra".

L'escrit s'adreçava especialment als milers de joves kurds cridats a engrossir l'exèrcit iraquià: els recomanava la deserció. Mentrestant, arreu del món, s'aixecaven veus, s'organitzaven manifestacions a favor de la Pau, de la negociació, d'una solució global als problemes candent de la zona, el palestí i el libanès en concret. Bush declarava que, una vegada reconquerit el Kuwait, calia posar tots els esforços per engegar un procés que condufs a l'establiment d'un nou ordre polític mundial. Una declaració de bones intencions, sens dubte, comentaven els "experts", però difícilment creïble quan allò que cerca Bush, ara, és tornar a l'ordre establert.

Membre del Front del Kurdistan

En tota aquesta guerra que enfronta els bel.licistes i els seus oposats, la referència al Kurdistan, a un Poble de més de vint-i-dos milions de persones dividit per cinc fronteres estatals, fixades pels imperis colonials al llarg d'aquest segle -per alguns dels que ara lluiten junts en l'àrea- gairebé sempre és ignorada. Els cinc milions i mig de kurds bombardejats indiscriminadament pels avions dels aliats perquè es troben en territori "iraquià" i que, al contrari d'"altres" iraquians, estan privats de refugis per protegir-se, no compten. Ni per un bàndol ni per l'altre.

Amb l'agreujant que hem hagut de sentir i de llegir opinions d'"entesos" occidentals segons les quals remoure el cas dels kurds, seria crear nous conflictes en una zona ja prou problemàtica. O sigui, que dels kurds no cal ni parlar-ne, hauríem de passar-los per alt. Posició que ens porta a veure amb quins criteris, amb quins paràmetres, se'ns vol fer entendre què està passant al golf Pèrsic: Ja que als kurds no se'ls ha permès accedir a la seva sobirania, a constituir-se en un Estat propi, que desapareguin del mapa!. La guerra és entre Estats, no entre Pobles.

La conclusió, per més cínica que sigui, conté veritats com un temple. Els Pobles, la gent, les persones serveixen en la mesura que entren en els càlculs dels poders, dels Estats. El Poble kurd fa nosa a tots els estats, als del golf Pèrsic i als de fora que combaten per refer l'estat del Kuwait. D'aquí que, coherentment, els kuds afirmin que aquesta "no és la nostra guerra". Ni cap guerra serà la seva si no és -com ve de recordar Jalal Talabani, el cap del Front del Kurdistan a l'Iraq- la negociació, poder-se asseure al voltant d'una taula amb tots els implicats en el desordre actual del món.

Del Kurdistan, es vulgui o no escoltar, s'alça una veu raonable, una veu que indica un horitzó precís cap om hauria d'anar el procés de construcció del nou ordre mundial. No escoltar aquesta veu significaria que les promeses d'elaborar un nou ordre mundial són únicament paraules o paraules partidistes d'entrada; que els pacifistes que surten al carrer aquests dies sense anomenar el Poble kurd, certament al marge de les seves bones intencions, treballen per una Pau que no acabarà amb el conflictiu ordre establert; que tots plegats es fan objectivament responsables d'abandonar un Poble, numèricament més important que els habitants al Líban i a Palestina junts, a la seva injusta sort.

Finalitzarà algun dia l'actual matança al golf Pèrsic, deixant els resultats d'irreconciliables vencedors i vençuts. De ben poc serviria la lliçó a la humanitat si d'aquesta guerra no en sortís el convenciment general que no és amb els canons i l'electrònica que florirà la Pau.

La Pau durable sorgirà el dia en que els drets dels Pobles guanyin els interessos dels poders estatals, en que el Pobles trobin, sense entrebancs i per ells mateixos, els camins de l'entesa i la solidaritat. Concretament, la Pau a Mitjà Orient s'aconseguirà quan en el reordenament de l'àrea, usant la terminologia en ús, es tinguin en compte les solucions que alguns Pobles des de fa anys reclamen.

Per exemple les del Poble kurd que ja ha optat, entre els règims dictatorials i fonamentalistes del golf Pèrsic, per les llibertats democràtiques. En aquest sentit, el Poble Kurd es presenta com un factor clau, imprescindible de progrés humà a la zona. En el reconeixement d'aquesta aportació tothom se'n beneficiaria, el desitjat nou ordre mundial començaria a ser una realitat.

Aureli Argemí
Secretari General del CIEMEM